

Kreatív
Európa
Kultúra

Kreatív Európa történetek

Sikeres magyar projektek

Creative Europe Stories

Successful Hungarian Projects

Kapcsolatfelvétel:

Kreatív Európa Nonprofit Kft.

1145 Budapest,
Róna u. 174. I épület/304.

kultura@kreativeeuropa.hu

+36 1 300 7202

kultura.kreativeeuropa.hu

KREATÍV EURÓPA IRODÁK SEGÍTHETÜNK?

A Kreatív Európa Irodák hálózata minden, a Kreatív Európa Programban részt vevő országban, így Magyarországon is jelen van. Kollégáink örömmel állnak a pályázók rendelkezésére a programmal kapcsolatos kérdések megválaszolásában, valamint a külföldi partnerkeresésben.

CREATIVE EUROPE DESKS CAN WE HELP YOU?

For questions, assistance related to the programme and help cooperating with organisations in other countries, Creative Europe Desks are in place in every participating country.

*To find a desk in your country,
go to the following website:*

https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/contact_en

Tartalom / Table of content

Kreatív Európa Program **6**
Creative Europe Programme **7**

A38 Hajó **8**
A38 Ship **10**

Artopolis Egyesület **12**
Artopolis Association **14**

Bakelit Multi Art Center **16**
Bakelit Multi Art Center **18**

Budapest Főváros Levéltára **20**
Budapest City Archives **22**

Európai Kulturális Alapítvány **24**
European Cultural Foundation **26**

Európa Jövője Egyesület **28**
Future of Europe Association **30**

Fabrikációs Laboratórium **32**
FabLab Budapest **34**

Kitchen Budapest **36**
Kitchen Budapest **38**

Kolibri Gyermekek- és Ifjúsági Színház **40**
Kolibri Theatre for Children and Youth **42**

Ludwig Múzeum **44**
Ludwig Museum **46**

Magyar Zsonglőr Egyesület **48**
Hungarian Juggling Association **50**

Metropolis Média Kiadó **52**
Metropolis Media Publishing **54**

Mindspace **56**
Mindspace **58**

Müpa **60**
Palace of Arts **62**

Művelődési Szint – MÜSZI **64**
Community & Art Floor **66**

Noran Libro Kiadó **68**
Noran Libro Publishing **70**

Ördögkatlan Fesztivál **72**
Ördögkatlan Festival **74**

Petőfi Irodalmi Múzeum **76**
Petőfi Literature Museum **78**

Piros Orr Bohócdoktorok Alapítvány **80**
Red Nose Clown Doctors Foundation **82**

Scolar Kiadó **84**
Scolar Publishing **86**

Szépírók Társasága **88**
Hungarian Society of Writers **90**

TRAFÓ Kortárs Művészetek Háza **92**
TRAFÓ House Of Contemporary Arts **94**

Typotex Kiadó **96**
Typotex Publishing **98**

Ultrahang Alapítvány **100**
Ultrahang Foundation **102**

Nyertes projektek 2014-2017 **104**
Supported Projects 2014-2017 **106**

Európai hálózatok / *European Networks* **106**

Szerkesztő: Gurubi Ágnes · Grafikai munka: Bukovics Zoltán · A Kreatív Európa Iroda munkatársai: Gida Bettina, Mondik Gábor · Az interjúkat készítette: Szőke Tímea · Korrektor: Endreiné Szemők Ildikó · Felelős kiadó: Daazo Kft. – Deák Dániel · Nyomdai munkák: Crew Print Kft.; 1067 Budapest, Eötvös u. 9., Tel.: (1) 401-3045; ügyvezető igazgató: Szamos Tamás
HU ISSN – 2064-2113

Megjelenik 2018. június 1-jén.

Ez a kiadvány a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásáért.

This publication reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

A kiadványban megjelenő adatok valóságtartalmáért és a képek jogtisztaságáért a kiadó nem vállal felelősséget.

Kreatív
Európa
Kultúra

Kedves Olvasó!

Az Európai Unió Kreatív Európa Programjának Kultúra alprogramjában magyar részvétellel megvalósuló nyertes projektekről szóló kiadványt tartja a kezében. A kiadvány célja, hogy betekintést engedjen a magyar részvétellel megvalósuló nemzetközi kulturális projektekbe és inspirációt nyújtson más kulturális szervezeteknek is a Programban való részvételre.

Ezúton szeretnénk megköszönni a kiadványban szereplő szervezetek segítségét, hogy rendelkezésünkre álltak és beszéltek tapasztalataikról, amelyek reményeink szerint minél több ember számára hasznosak lesznek.

Szeretnénk továbbá köszönetet nyilvánítani az Európai Bizottság, az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökség és a Kreatív Európa Irodák munkatársainak a Program érdekében végzett munkájukért.

Mindenkinek (további) sikeres pályázást kívánunk!

Mondik Gábor

Kultúra alprogram vezető

Dear Reader!

You are now holding a brochure in your hand about the successful projects with Hungarian participation in the European Union's Creative Europe Programme. The purpose of this brochure is to let you have some insight into international projects with Hungarian participation and to give cultural organisations some inspiration to take part in the Programme.

Hereby we would like to thank all the contributing organisations for being available and for telling us about their experiences which we hope can be useful for many more operators in the cultural field.

Moreover, we would like to express our gratitude to the colleagues in the European Commission, the Education, Culture and Audiovisual Executive Agency and in the Creative Europe Desks all around Europe for their continuous work in favour of the Programme.

We wish you (further) success in the Creative Europe Programme!

Gábor Mondik

Head of Culture Subprogramme

A Kreatív Európa Program, az Európai Bizottság keretprogramja a kulturális és audiovizuális szektorok támogatására jött létre. A 2014–2020 közötti időszakban a program teljes költségvetése 1,46 milliárd euró. A program Kultúra és MEDIA alprogramján belül elérhető pályázati területek nemzetközi működésre, új közönség megszólítására és a digitális korban elengedhetetlen készségek elsajátítására ösztönzik a szektor szereplőit.

Mit támogat a Kultúra alprogram?

A Kultúra alprogram támogatást nyújt európai dimenzióval rendelkező projekteknek azzal a céllal, hogy elősegítse a kulturális értékek határokon átvélt áramlását és a kulturális szereplők nemzetközi mobilitását. Európai együttműködéseket, műfordításokat, hálózatokat és platformokat finanszíroz.

Kik pályázhatnak?

Legalább két éve létrejött szervezetek, amelyek aktívak a kultúra területén, és az Európai Unió valamely tagállamában vagy a következő országok valamelyikében vannak bejegyezve: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Grúzia, Izland, Norvégia, Moldova, Montenegró, Szerbia, Tunézia és Ukrajna.

A Kultúra alprogram prioritásai

MOBILITÁS

- a művészek és szakemberek országokon átvélt mobilitásának támogatása
- a kulturális és kreatív alkotások országokon átvélt forgalmának támogatása

KÖZÖNSÉGÉPÍTÉS

- új közönség megszólítása a meglévő közönség megtartása mellett
- az európai kulturális és kreatív alkotások és az európai anyagi és eszmei kulturális örökség iránti érdeklődés felkeltése
- a kultúrához való hozzáférés javítása, különös tekintettel az alulreprezentált csoportokra
- a közönség újfajta, innovatív bevonása

INNOVÁCIÓ

- a kreativitás és az alkotás innovatív megközelítése
- új, innovatív bevételszerzési, gazdálkodási és marketingmodellek kidolgozása és tesztelése a kulturális ágazatokban
- digitalizáció, digitális áttérés

Pályázati területek

Európai együttműködési projektek

E terület támogatásának fő célja az európai kulturális és kreatív ágazatok transznacionális és nemzetközi működési kapacitásának megerősítése, a kulturális és kreatív alkotások országok közötti forgalmának fellendítése, valamint a kulturális és kreatív szereplők, különösen a művészek nemzetek közötti mobilitásának előmozdítása. A projekt méretétől, igényeitől, természetétől, célkitűzéseitől és prioritásaitól függően a jelentkezőknek választaniuk kell az 1. kategória (Kiseb együttműködési projektek), a 2. kategória (Nagyobb együttműködési projektek) között.

Műfordítási projektek

E terület fő célja a kulturális és nyelvi sokszínűség előmozdítása az Unióban és a Kultúra alprogramban részt vevő országokban, a magas színvonalú irodalmi művek országok közötti forgalmának ösztönzésével, hozzáférésük javításával az Unióban és azon kívül, valamint az új olvasói rétegek elérésével.

Európai Platformok

Az Európai Platformok terület olyan projekteket támogat, amelyek célja a feltörekvő tehetségek fejlődésének elősegítése, a kulturális és kreatív szereplők nemzetek közötti mobilitásának és az alkotások forgalmának ösztönzése, valamint a program-összeállítás terén komoly európai elkötelezettséget mutató művészek és alkotók elismerésének és ismertségének kommunikációs tevékenységek és márkaépítési stratégia révén történő növelése.

Európai Hálózatok

A programok célja a hálózatok tevékenységének támogatása, a kulturális és kreatív szektor nemzetközi kapacitásának növelése, a változásokhoz történő alkalmazkodása, valamint az egyes szektorok versenyképességének növelése érdekében.

Creative Europe is the European Commission's framework programme for support to the culture and audiovisual sectors with a total budget of 1.46 billion for the 2014-2020 period. Different funding schemes available in the framework of Culture and MEDIA sub-programmes encourage the audiovisual, cultural and creative players to operate across Europe, to reach new audiences and to develop the skills needed in the digital age.

What does Culture sub-programme support?

The Culture sub-programme provides financial support to projects with a European dimension, and promotes the cross-border circulation of works of culture and the mobility of cultural players. It finances European cooperation projects, literary translations, European networks and platforms.

Who can apply?

The Creative Europe programme is open to cultural and creative organisations established for at least two years from EU Member States, as well as the following non-EU countries: Albania, Bosnia and Herzegovina, The former Yugoslav Republic of Macedonia, Georgia, Iceland, Norway, Moldova, Montenegro, Serbia, Tunisia and Ukraine.

Priorities of Culture sub-programme

MOBILITY

- to support the transnational mobility of artists and cultural experts
- to promote the transnational circulation of artworks

AUDIENCE DEVELOPMENT

- to reach new audiences while keeping the existing ones
- to raise interest towards European cultural and creative works as well as European cultural heritage
- to improve access to culture with a special focus on underrepresented groups of people
- to engage audiences in a new, innovative way

INNOVATION

- to adopt an innovative approach to creativity and artistic creation
- to develop and test new, innovative methods of funding, management and marketing in the cultural field
- to engage in the process of digitization

Actions

European cooperation projects

The objectives of the European cooperation projects scheme are to support the capacity of the European cultural and creative sectors to operate transnationally and internationally, to promote the circulation of cultural and creative works and the mobility of cultural and creative players, in particular the transnational mobility of artists. According to the nature, size, objectives and priorities of the project, applicants must choose between Category 1 (Smaller scale cooperation projects) and Category 2 (Larger scale cooperation projects).

Literary translation

The objectives of the Literary translation scheme are to promote the transnational circulation of literature and its diversity in Europe and beyond and to expand the readership of quality translated books..

European Platforms

This measure offers grants to European Platform projects aiming to showcase and promote European young creative and artistic talents and their works, especially emerging ones, through genuine Europe-wide programming as well as a communication and branding strategy.

European Networks

The objective of this scheme is to support the activities of networks aiming to reinforce the cultural and creative sectors' capacity to operate transnationally and internationally, and to adapt to change. Initiatives that strengthen the competitiveness of the sectors are supported as well.

A photograph of a DJ performing at a club. The DJ is seen from the chest up, wearing a dark shirt, and is looking down at a laptop on a table. The stage is lit with vibrant red and blue spotlights, creating a hazy atmosphere. In the background, there are various stage lights and equipment. The title 'A38 Hajó' is overlaid in white text on a dark blue background at the top left.

A38 Hajó

A Liveurope az egyik legnagyobb könnyűzenei együttműködés Európában, amely már 2014 óta létezik. A kezdeményezés legfontosabb célja, hogy összehangolt promócióval, turnészervezéssel, online és tévés közvetítésekkel segítse a fiatal, pályájuk elején álló zenekarok és előadók nemzetközi érvényesülését. A brüsszeli kezdeményezésre létrejött projektben Magyarországot a budapesti A38 Hajó képviseli. Bali Dáviddal, a hajó programszervezőjével – aki egyben a Liveurope platform elnökségi tagja is – beszélgettünk a projektről és a közép-kelet-európai könnyűzenei piac helyzetéről.

A közös platform lényege, hogy nemcsak segíti az információáramlást, hanem anyagi támogatást és infrastruktúrát is nyújt a klubok és a feltörekvő zenekarok számára. A platform elsősorban azokat a zenekarokat és előadókat támogatja, akik hazájukban már elismertek, koncerteznek, de menedzsment- és anyagi hiányosságok miatt még nem sikerült betörniük a nemzetközi zenei életbe. A Liveurope legfontosabb célja a fellépők promóciós támogatásán keresztül az európai nemzetközi klub- és koncertélet dinamizálása. A projektben olyan jelentős európai klubok vesznek részt, mint az amszterdami Melkweg, a francia l'Aeronef, az oslói Blå, a prágai Palác Akropolis, a londoni Village Underground és még sokan mások.

„A projekt ötlete a Kreatív Európa programmal egyidős. Amikor megjelent az EU új támogatási modellje és azzal együtt a filmipart külön támogató MEDIA keretprogram, a zeneipar talán legfontosabb képviselői elkezdtek azon ötletelni, hogyan lehetne egy könnyűzenei támogatási rendszert

létrehozni, amely egyelőre hiányzik az EU-s modellből” – mesél a projekt relevanciájáról Bali Dávid.

A Liveurope-nak köszönhetően évente mintegy 50-60 zenekar lép fel a hajón, amellyel a platform létezése óta az A38 Hajó a legaktívabb tagja ahálózatnak. Emellett minden évben az Európa-nap alkalmából szerveznek egy showcase eseményt is, ahová rendszeresen meghívják a régió szárnybontogató tehetségeit. Ehhez hasonlóan olyan magyar zenekarok külföldi fellépését is támogatják, mint a Middlemist Red, az Ivan and the Parazol, a Mary Popkids vagy az Iamyank, de az elmúlt években közel húsz magyar zenekar a Liveurope jóvoltából léphetett fel Európa legpatinásabb klubjaiban.

Az első két évben a platformot skandináv és német klubok vezették, akik számára nehéz volt átlátni, hogy mennyire másképp működik a kelet-európai könnyűzenei közeg.

„A közép-európai piac egészen az elmúlt évekig egy hatalmas átláthatatlan dzsungel volt, amelyből szinte minden régiós országban egy-egy monopolcég emelkedett ki és játszott döntő szerepet abban, hogy kik lépnek fel az adott országban. Nálunk a Sziget Fesztivál tölt be hasonló szerepet a klubméretnél meghatározóbb, országimázsformáló méretben, de a piaci szereplők így is izgalmassá tudják tenni a hazai koncertéletet – mondja Bali Dávid. „Ez a probléma különösen fontosá vált a platformon belül, amikor az A38 is elnökségi tag lett. Az elnökség során az a fontos számunkra, hogy ne a hajóra vagy magunkra, mint magánszemélyekre irányítsuk a figyelmet, hanem hogy hozzájáruljunk a régió fejlődéséhez és láthatóságához” – hangsúlyozza az A38 szerepvállalását Bali Dávid. A Liveurope hatására elindult egy piackiegyenlítőds a régióban. Ma már minden régiós országban van legalább egy olyan klub és fesztivál, amely rendszeresen mutat be nemzetközi fellépőket. Emellett jól működik az a konstrukció is, hogy a kelet-európai partnerek közösen adnak ajánlatot egy-egy fellépőnek, akiknek sokkal jobban megéri egy regionális turné, mint egy-egy klubfellépés.

„A hajó számára a Liveurope az egyik legkiemeltebb projekt. Annak ellenére, hogy profitunk nem származik belőle, nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a programkínálatunk minél színesebb és európai értelemben is versenyképesebb legyen” – emeli ki a projekt fontosságát Bali Dávid.

Liveurope, one of the biggest live music cooperations in Europe, has been around since 2014. The most important aim of this initiative is to promote emerging artists, bands and individual performers alike, who are at the beginning of their careers, in going international by the means of coordinated promotion, tour management, and online and television broadcastings. In the project initiated from Brussels, Hungary is represented by A38 Ship which is located in Budapest. We asked Dávid Bali, the production manager of the Ship, about this project and the market situation of live music in Central and Eastern Europe. Dávid is also the board member of the Liveurope platform.

The fundamental objective of this common platform is not only to promote the flow of information but to provide material assistance and infrastructure to clubs and up-and-coming live acts. In particular, the platform supports bands and performers who are already acknowledged in their home countries and who are already having gigs, however, due to management and material shortcomings they could not break into the international music life. Liveurope's core objective is to make European international club life and live concerts more dynamic through the promotional support of the performing musicians. Significant European clubs like the Melkweg in Amsterdam, the l'Aeronef in

France, the Blå in Oslo, the Palác Akropolis in Prague, the Village Underground in London, and many others participate in the project.

"The concept of the project is of the same age as the Creative Europe Programme. When a new EU model aid scheme and the MEDIA framework programme, which supports the film industry exclusively, have been published, perhaps the most important representatives of the music industry started brainstorming on how a pop music support system can be set up which so far has been missing from the EU model", said Dávid on the relevance of the project.

Thanks to Liveurope, 50-60 bands perform each year on the Ship which makes A38 the most active member of the network since the platform's existence. Moreover, every year a showcase event is organized on Europe Day where the region's emerging talents are regularly invited. Similarly, bands like Middlemist Red, Ivan and the Parazol, Mary Popkids or iamyank are supported to give concerts abroad. During the past few years, nearly 20 Hungarian bands got opportunities to play live in Europe's most well-established clubs.

In the first two years the platform was led by Scandinavian and German clubs who found it

difficult to comprehend that pop music live scene functions totally differently in Eastern Europe. “Up to the last couple of years, the Central European market was a huge murky jungle from which a monopoly in almost every country rose and played a key role in deciding who might play live in that certain country. In Hungary, it is the Sziget Festival which has a similar role regarding concert venues that are bigger than clubs and that can shape the country’s image, however, market participants are still able to make the Hungarian scene of live acts thrilling”, says Dávid. Solving this problem gained increased relevance when A38 also became a board member. “As a board member, we do not want to direct the attention neither to the Ship, nor to us

as private individuals—it is more important to contribute to the development and the visibility of the region”, highlighted Dávid regarding the role A38 Ship plays. As an effect of Liveurope, the market in the region began to move toward an equilibrium. By now, every country in the region has at least one club or festival which introduces international acts on a regular basis. In addition, the construction that Eastern European partners jointly bid to bands and artists, for whom doing a regional tour is much more profitable than doing a single club concert, is working well. “For the Ship, Liveurope is one of the most prominent projects. Despite the fact that we do not profit from it financially, being a part of this platform contributes greatly to the aim that our programmes be more diverse and be more competitive in the European context.”

Liveurope

2014. 10. 01.—2017. 09. 30.

1 500 000 EUR

projektvezető

2017. 10. 01.—2021. 09. 30.

2 000 000 EUR

projektvezető

Artopolis Egyesület

féto: Dörögdi Orsolya

Felfedezni, újragondolni, átértelmezni, másként láttatni – ezen gondolatok mentén alakult meg 2008-ban az Artopolis Egyesület és a PLACCC Fesztivál Budapesten, hogy bemutassa a magyar közönségnek a Nyugat- és Észak-Európában sokkal elterjedtebb helyszínspecifikus és köztéri művészetet. A fesztivál keretein belül a művészek megszokott, naponta látott helyszínekből és észrevétlen városi terekből merítenek ihletet, amelyvel újraértelmezik és más szemszögből mutatják be a várost. Az egyesület és a fesztivál fenntarthatóságához nagyban hozzájárul az IN SITU elnevezésű nemzetközi hálózat, amely korábban egy platformot, jelenleg pedig egy együttműködési projektet vezet számos európai partner közreműködésével. Nánay Fannival, az Artopolis Egyesület alapító tagjával és a PLACCC Fesztivál művészeti vezetőjével beszélgettünk.

„A PLACCC Fesztivál története szorosan kapcsolódik az IN SITU nemzetközi hálózathoz, amely számos köztéri és helyszínspecifikus művészeti projektet és kezdeményezést fog össze – fesztiválokat, produkciós házakat és szervezeteket egyaránt. Amikor Erdődi Katalinnal elkezdtük szervezni az első PLACCC-ot, a hasonló kezdeményezések viszonylag ritkák voltak még Magyarországon, ezért nemzetközi példákat keresve találtunk rá az IN SITU hálózatra, amelynek azóta is tagja vagyunk.” Az IN SITU tevékenysége magába foglalja koprodukciók létrehozását, művészeti projektek turnéztatását, alkotói laboratóriumok és tanulmányutak szervezését, ami különösen fontos a helyspecifikus művészeti forma miatt. A hálózat projektjeinek – azaz az IN SITU Platformnak és az IN SITU ACT elnevezésű együttműködési projekt-

nek is – kiemelt célja, hogy elősegítse a fiatal vagy a köztéri művészetek területére első alkalommal kilépő művészek támogatását, új művészeti irányok és formák keresését, valamint a szakmai események és rezidenciaprogramok szervezését. A hálózatot a marseille-i Lieux publics elnevezésű szervezet vezeti és 12 ország 20 partnerét fogja össze. Nánay Fanni szerint az együttműködés kezdetén a hálózat francia koordinátorainak nem volt könnyű megérteni a kelet-európai vagy balkáni partnerek helyzetét és működését, és ahhoz adaptálni a kialakult rendszerüket, ám az évek során – nyitottságuknak és flexibilitásuknak köszönhetően – egyre inkább megértették a felmerülő nehézségeket, és igyekeznek segíteni azok elhárításában. „Nagyon demokratikus a hálózat és az együttműködés. Gyakran a szakmai hozzáadott értékkel ki tud egyenlítődni az a hátrányunk, hogy például anyagilag számunkra szinte elképzelhetetlen, hogy beszálljunk egy-egy komolyabb koprodukcióba, hiszen a saját fesztiválunk finanszírozása is

kérdéses minden évben” – teszi hozzá a művészeti vezető.

A jelenleg is futó IN SITU ACT projekt a művészekkel való szoros együttműködést, a kulturális és más szektorok közötti kooperációk lehetőségeinek feltérképezését, valamint egy tudásbázis megteremtését tűzte ki célul, amely összefogja a köztéri művészet különböző gyakorlatait Európában. A PLACCC Fesztivál keretein belül pedig három együttműködési forma jelenik meg: a meghívás, az együttműködés és a saját produkciók. A meghívások esetében meglévő külföldi produkciókat hoznak el a budapesti fesztiválra, amelyeket általában „csak” adaptálni kell a helyi adottságokhoz. Az együttműködés esetében egy-egy koncepciót vagy ötletet alakítanak a külföldi művészek a magyar kontextushoz – ebben az esetben a nemzetközi és a helyi művészek közösen dolgoznak és hoznak létre egy alkotást. A saját produkciókhoz pedig meghívás vagy nyílt felhívás útján választják ki a hazai művészeket, akiket utána végig segítenek az alkotási folyamatban.

Nánay Fanni hangsúlyozza, hogy az IN SITU nemcsak szakmai, hanem anyagi támogatást is jelent a szervezet számára, valamint a PLACCC a hálózatnak köszönhetően tud nemzetközi együttműködéseket generálni elismert külföldi művészek közreműködésével.

Discovering, re-thinking, re-interpreting, letting something be seen differently—Artopolis Association and PLACCC Festival were founded along these thoughts in 2008 in Budapest, in order to introduce location-specific and public space art to the Hungarian public, which are much more widespread in Western and Northern Europe, to the Hungarian public. During the festival, artists take their inspiration from locations seen daily and city spaces that go unrecognised, and through this they re-interpret and present the city from a different perspective. The international network named IN SITU, which previously led a platform and now is leading a cooperation project with the collaboration of numerous European partners, contributes greatly to the sustainability of the association and the festival. We talked to Fanni Nánay, a founding member of Artopolis Association and the artistic leader of PLACCC Festival.

“The history of PLACCC Festival is tightly connected to the IN SITU international network, which gathers numerous arts projects and initiatives in the field of public space and location-specific art; festivals, production houses as well as organisations. When we began organising the first PLACCC with Katalin Erdődi, these kinds of initiatives were still very rare in Hungary.

And so while looking for international examples we found the IN SITU network, which we are still a member of.”

The activities of IN SITU include the creation of co-productions, the touring of arts projects, organising creators' labs and study trips, which are especially important due to the location-specific art form. A special focus of the network's projects—and so of the IN SITU Platform, and the cooperation project named IN SITU ACT—is to facilitate the support of young artists or artists just starting out in the field of public space arts, the search for new arts genres and forms, and the organisation of professional events and residency programmes. The network is led by a Marseille-based organisation called Lieux publics, and includes 20 partners from 12 countries. According to Fanni, at the beginning of their collaboration, it wasn't easy for the French coordinators of the network to understand the situation and operation of Eastern European or Balkan partners, and to adapt their established system to them, but through the years that have passed—thanks to their openness and flexibility – they increasingly understood their difficulties, and are striving to help them overcome those. “The network and the collaboration is very democratic. The added professional value often balances our disadvantage that for example joining

foto: Dörögdi Orsolya

fotó: Dörögdi Adám

a more serious co-production is financially nearly unconceivable for us—since even the financing of our own festival is uncertain each year”, says Fanni.

The aims of the cooperation project IN SITU ACT, which is currently running, are a tight collaboration with the artists, the mapping of the cooperation options between the cultural and other sectors, and the creation of a knowledge tank that collects the various practices of public space art in Europe. Within the framework of PLACC Festival, three forms of cooperation emerge: invitation, collaboration and individual production. In the case of invitations, already existing foreign productions are brought to the festival in Budapest, which “only”

need to be adapted to the local environment. In the case of a collaboration, a certain concept or idea is adjusted to the Hungarian context; here the international and Hungarian artists work and create together. And for the individual productions, Hungarian artists are selected through invitations or open calls, and then are supported throughout the creative process.

Fanni emphasises that IN SITU provides not only professional, but also financial support to the organisation, and that it is thanks to the network that PLACCC is able to generate international collaborations with renowned foreign artists.

IN SITU Platform

2014. 11. 01.—2017. 10. 31.

1 500 000 EUR

projektvezető

IN SITU ACT

2016. 11. 01.—2020. 10. 31.

1 940 000 EUR

projektvezető

partnerek

Bakelit Multi Art Center

Az előadó-művészetek egyik alapkérdése az alkotó és a néző viszonya. Mikor válik a néző a színház aktív szereplőjévé? Hogyan tudunk civileket bevonni egy alkotási folyamatba? Hogyan vehet részt a néző egy színház vagy művészeti központ működésében? Hasonló kérdésekre keresi a választ a *Be SpectACTIVE!* néven futó projekt, amelynek társszervezője a budapesti Bakelit Multi Art Center. A projektről Kövécs Lucával és Albert Dorottyyával, a Bakelit nemzetközi kapcsolataiért és kommunikációjáért felelős munkatársaival, a projekt hazai koordinátoraival beszélgettünk.

A *Be SpectACTIVE!* egy négy évet felölelő projekt, amelyben különböző európai kulturális intézmények, fesztiválok, színházak és egyetemi kutatócsoportok vesznek részt. A projekt izgalmas kísérletet tesz arra, hogy újraértelmezze a megfigyelés szerepét, új nézőpontokat és együttműködési formákat mutasson be az előadó-művészetek területén. A *Be SpectACTIVE!* az alkotófolyamat kutatására helyezi a hangsúlyt. Rákérdez az együttműködés új lehetőségeire úgy, hogy egyenrangúan vonja be a művészeket, alkotókat, kulturális intézményeket és a közönséget is. A projekt kulcsszava az „aktív nézőség”, a közönségépítés egy új formája, amely kiemelt szerepet szán a nézőknek és felelősséggel ruhazza fel őket a közös, kreatív munka folyamán.

„Kezdetben nehéz volt megtalálnunk azt a réteget a közönségünknek, akik az előadások munkafolyamatait és a Bakelit tevékenységét egyaránt követni szeretnék. Ennek az aktív kapcsolatnak a fenntartása mindkét részlől folyamatos munkát igényel” – mesél a kezdeti nehézségekről Kövécs Luca.

A projekt keretein belül alkotói rezidenciákat, nyitott műhelyfoglalkozásokat, workshopokat és beszélgetéssorozatokat szervez a Bakelit csapata. A rezidenciákon a művészekén kívül a különböző területekről érkező, vállalkozó kedvű „aktív” nézők is részt vesznek a közös alkotásban és gondolkodásban, végigkísérik a próbafolyamatot, ötleteikkel és tapasztalataikkal pedig hozzájárulnak az előadás megszületéséhez. Emellett a Bakelit művészeti programjának alakításába is bevonják a nézőket. A résztvevők eddig több évad tervezésénél is szavazhattak előadásokra, amelyeket a Bakelit később igyekezett meghívni. A *Be SpectActive!* projekt során kutatói munka is zajlik, amely folyamatosan követi és elemzi a munkafolyamatokat, vizsgálja a partnerek közönségfejlesztésének különféle formáit. Albert Dorottya szerint az egyik legnagyobb kihívása a projektnek, hogy hogyan lehet ezeket a folyamatokat láthatóvá tenni, dokumentálni és kommunikálni, valamint hogy hogyan válhat egy-egy

résztvétalapú munkafolyamat érdekessé a tágabb közönség számára.

A Bakelit csapata szeretné, ha nézőik egy elkötelezett, aktív közösséget formálnának és nemcsak fogyasztói, de alakítói is lennének a Bakelit kulturális életének, programjainak. Kövécs Luca fontosnak tartja, hogy a *Be SpectActive!* projekt során lehetőség van kísérletezni ezekkel a demokratikus alkotási és működési folyamatokkal. „Manapság ritka az olyan projekt vagy támogatási struktúra, amelynek keretein belül terünk, időnk és lehetőségünk van olyan új módszereket kipróbálni, ahol nem a végeredmény, hanem a folyamatok kerülnek előtérbe”—hangsúlyozza a projekt jelentőségét Kövécs Luca.

A partnerek már tervezik a projekt folytatását, amelyhez újabb 20 intézmény és szervezet csatlakozott, hogy tovább dolgozzanak az emberek aktívabb kulturális jelenlétéért.

One of the fundamental questions of the performing arts is the relationship between creator and spectator. When does the spectator become an active participant of theatre? How can you involve the public in a creative process? How can spectators partake in the operation of a theatre or an arts centre? A project named Be SpectACTIVE!, co-organised by the Budapest-based Bakelit Multi Art Center, is looking for the answers to such questions. We discussed the project with Luca Kövécs and Dorottya Albert, the international relations and communications representatives of Bakelit and the Hungarian coordinators of the project.

Be SpectACTIVE! is a four-year project that engages various European cultural institutions, festivals, theatres and academic research groups. The project is making an exciting attempt at redefining the role of observation, and introducing new perspectives and forms of cooperation to the field of performing arts. Be SpectACTIVE! focuses mainly on the investigation of the creative process. It asks questions about new possibilities of cooperation, while engaging artists, creators, cultural institutions and the audience all as equals. The keyword of the project is "active spectatorship", a new form of audience development that gives spectators a

highlighted role and responsibility in the joint creative work. "In the beginning, it was difficult for us to find the segment of our audience who wants to follow both the working processes of the performances and the activities of Bakelit. The maintenance of this active relationship requires continuous work from both sides", Luca Kövécs tells us about the initial challenges.

The Bakelit team is organising creative residencies, open and other workshops, and talk series. At the residencies, enterprising "active" spectators from various fields join the artists, and participate in the joint process of creation and thinking; they follow through the rehearsal process and contribute to the formation of the performance with their ideas and experiences. The spectators are also involved in the establishment of the arts programme of Bakelit. The participants have already had the chance to vote for performances in several previous seasons, which Bakelit aimed to invite later on. Research is also being conducted throughout the Be SpectACTIVE! project, continuously following and analysing the working processes and examining the various forms of audience development of the partners. According to Dorottya Albert, one of the biggest challenges of the project is how these processes can be

instead of the outcome”, emphasises Luca Kövécs the significance of the project.

The partners are already planning to continue the project, with 20 new institutions and organisations, to keep working for a more active cultural presence of the public.

made visible, documented and communicated, and how participant-based working processes can become interesting for broader audiences.

The Bakelit team would like if their spectators formed a committed and active audience, and were not only consumers, but also shapers of the cultural life and programmes of Bakelit. Luca Kövécs says that it is important that within the Be SpectACTIVE! project there is an opportunity to experiment with these democratic processes of creation and operation. “I believe that there are few projects or support structures today that provide us with the space, time and opportunity to try new methods that focus on processes

Be SpectACTIVE!

2014. 12. 01.—2018. 11. 30.

1 750 000 EUR

projektvezető

partnerek

Budapest Főváros Levéltára

Budapest Főváros Levéltára a közös európai történelmünk újragondolására vállalkozott a *CO:OP – A közösség, mint lehetőség* elnevezésű együttműködési projektben. A kezdeményezésben 11 ország 17 intézménye vesz részt, hogy felkutassák, digitalizálják és mindenki számára elérhetővé tegyék egy-egy európai közösség emlékeit. A projekt célja, hogy felhívja a figyelmet a fiókjaink mélyén lapuló fényképek, iratok és személyes ereklyék fontosságára, hogy felismerjük: aktív részesei és alkotói vagyunk történelmünknek.

„A 17 intézmény alkotta konzorcium hosszú távú együttműködésre tekint vissza, az ICARUS (International Centre for Archival Research) hálózaton belül már számos szakmai projektet valósítottunk meg közösen. Mindannyiunkban megfogalmazódott azonban az igény, hogy ideje meghaladni a levéltárakról kialakult negatív képet és nyitni a nagyközönség felé. Szeretnénk aktív alkotói kapcsolatot kialakítani a közönség és a levéltárosi szakma között” – mondja Dr. Toma Katalin, a projekt hazai koordinátora, a levéltár munkatársa.

A nyitáshoz új eszközöket és módszereket keresnek, valamint egy olyan hosszú távú stratégia kidolgozását tűzték ki célul, amely egy új irány lehet a levéltárak működésében. A projektben nyolc munkacsomag köré szerveződnek a tevékenységek, amelyből a Topotéka program vezetését Budapest Főváros Levéltára látja el. A Topotéka egy levelezések, fényképek és egyéb személyes emlékek megőrzésére létrehozott online felület, amely nemcsak hozzáférhetőséget biztosít egy-egy közösség múltjához és jelenéhez, de rendszerezve meg is őrzi azokat az utókor számára.

A Topotéka ötlete egy osztrák magángyűjtőtől származik, aki kezdetben a bécsi Práterről összegyűjtött emlékeit szerette volna rendszerezni és nyilvánossá tenni. Az archívumot látva több osztrák település lakói is elkezdtek összegyűjteni saját ereklyéiket. Így a projekt indulásakor már 40 különböző osztrák közösség személyes története volt elérhető online. A partnerség nemzetközi szintre szerette volna emelni ezt a helyi kezdeményezést és minden ország a saját közösségeit motiválta arra, hogy hozzák létre a saját topotékájukat. A projekt során Magyarországon öt helyi archívumot – Berettyóújfalu, Városliget, Buda-fok, Solymár, Józsefváros – hoztak létre a levéltár munkatársai helyi közösségekkel együttműködve, amelyekhez különböző közösségépítő események is társultak.

„Fontos tanulsága volt a projektnek, hogy mennyire másképp épül fel a civil társadalom a különböző országokban. Ausztriában például nagy

hagyománya van a helytörténeti társaságoknak, és összetartó, aktív közösségekről beszélhetünk, ahol alulról jött a kezdeményezés és az igény. Hasonló a helyzet Svédországban és Finnországban is, ahol nagy sikere volt a projektnek. Ezzel szemben Magyarországon még nem túl népszerűek a hasonló kezdeményezések, ezért nehéz volt megtalálni azokat a közösségeket, akik szeretnének részt venni a projektben” – hangsúlyozza dr. Toma Katalin.

Budapest Főváros Levéltára emellett aktív szerepet vállal a levéltár-pedagógiai munkacsoportban is, amely célja a fiatalok bevonása a programba. A cél a tárgyi emlékek, források kézzel fogható szemléltetése, a levéltárakban őrzött eredeti iratokkal való közvetlen találkozás élménye. A diákok különböző foglalkozások keretein belül ismerkednek meg a levéltár gyűjteményével, amelyről videoklipeket készítenek. Az elkészült filmeket és a projekt eredményeit egy kétnapos nemzetközi fesztiválon fogják bemutatni Zágrábban 2018 őszén.

The Budapest City Archives undertook the reconsideration of our mutual European history in the framework of the cooperation project named CO:OP—Community as Opportunity. 17 institutions from 11 countries participate in this initiative in order to seek and digitize the memories of European communities and make them available to everybody. The objective of the project is to draw attention to the importance of the photos and other personal relics that are stashed away in drawers in order for us to realize that we are actually creating and shaping our history.

“The consortium that is formed by 17 institutes has a long-term history of cooperation, within the framework of the ICARUS (International Centre for Archival Research) network we have already implemented a considerable number of professional projects. However, the demand has emerged in all of us that it is high time that we reverse the negative image of archives and open towards the general public. We would like to form an active and creative relationship between the public and the archival profession”, explains Dr. Katalin Toma, the project coordinator in Hungary who works for the Archive.

For this opening towards the public, they are looking for new means and methods of

forging this partnership, so they are aiming at developing a long-term strategy which might be a new direction in the operation of archives. In the project, the activities are organized around 8 work packages—one of them, namely the Topotheque programme is managed by the Budapest City Archives. The Topotheque is an online platform created for safeguarding correspondence, photos and other personal memories, which not only makes the past and present of a community available but also organizes it for posterity.

The idea of the Topotheque comes from an Austrian private collector who initially wanted to organize the tangible memories he collected regarding the Prater in Vienna and make them public. Seeing this, members of several Austrian communities also began to collect their own relics. So by the time the project started off, the personal histories of 40 different Austrian communities had already been made available online. The partnership wished to elevate this local initiative to an international level and every country started to encourage their communities to create their own Topotheques. In the framework of the project, 5 local archives have been created in Hungary (Berettyóújfalu, Budapest City Park, Budafok, Solymár, Józsefváros) by the staff of the Archives

The Budapest City Archives also plays an active role in the archival-educational work package, which aims at the involvement of young people in the project. The objective is the tangible demonstration of relics and sources and the experience of the direct encounter with the original documents in the archives. Within the framework of different occupations, students familiarise with the collection of the archive and meanwhile shoot a video. The finished films and the results of the project will be presented in Zagreb in the autumn of 2018 during a two-day international festival.

in cooperation with the local communities. This process was also associated with different social networking events. "The important moral of this project is that the structure of the civil society differs from country to country. For example, Austria has a long tradition of local historical societies, and we see close-knit and active communities where this emerged as a grassroot initiative and as a public demand. The situation is similar in Sweden and in Finland where the project was a huge success. However, in Hungary these initiatives are not so popular, so it was hard to find those communities which wanted to take part in this project", emphasises Katalin.

Community as Opportunity – Creative archives' and users' network

2014. 12. 01.—2018. 11. 30.

1 990 078 EUR

projektvezető

partnerek

Európai Kulturális Alapítvány

A Literaturehouse Europe elnevezésű projekt az európai irodalmi együttműködés új formáit keresi. A kezdeményezés középpontjában a kortárs európai irodalom megfigyelése, kutatása, az irodalmi fejlemények és innovációk publikálása, valamint az európai irodalom terjesztése áll. Magyar részről az Európai Kulturális Alapítvány vesz részt a projektben. Az alapítvány célja, hogy elősegítse az európai együttműködést és párbeszédet a kultúra területén. A projektről Rajk Judittal, az alapítvány kuratóriumának elnökével beszélgettünk.

A 2015 és 2018 között futó ELit projekt egy virtuális obszervatórium, az európai irodalmi élet think tankje, amely hálózatként fogja össze az európai irodalmi szervezeteket, intézményeket, szerzőket, irodalmárokat és szakértőket. A kezdeményezés célja, hogy előmozdítsa és támogassa a különböző európai térségek közötti átjárást és közvetítést. A hat ország irodalmi intézményeit magába foglaló partnerség felolvasásokat, műhelymunkákat és beszélgetéseket szervez Budapesten, Ljubljanában, Londonban és Párizsban. A projekt lehetőséget ad a szerzők számára, hogy műveiket más nyelveken is megismerhessék. Emellett célja még, hogy kutassa és folyamatosan publikálja a kortárs irodalom tendenciáira vonatkozó megfigyeléseket és kommentárokat, valamint hogy a digitális médiumok térhódítását figyelembe véve új irodalomközvetítési- és publikálási formákat dolgozzon ki. A projekt keretén belül a partnerek közösen indítottak egy blogot, ahol heti rendszerességgel jelennek meg bejegyzések a kortárs európai irodalom és az Európában elismert szerzők tollából. Ez a közös irodalmi blog színes és átfogó képet ad az elmúlt négy év irodalmi, kulturális és társadalmi változásairól.

Budapesten minden évben a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál keretein belül szervezik meg az ELit projekthez kapcsolódó eseményeket. A rendszeres eseménysorozat állandó eleme egy tapasztalatcserén alapuló workshop, ahol fiatal magyar írók és irodalomkritikusok találkozhatnak az Európai Unió Irodalmi Díját elnyert szerzőkkel. Ezen kívül külföldi és hazai szerzők felolvasását, beszélgetéseket, nyílt vitákat és zenés irodalmi esteket is szerveznek.

Rajk Judit elmondása alapján az Európai Kulturális Alapítvány számára – mivel egy kis szervezet-ről van szó – nagy erőpróbát jelentett végigvinni azokat a folyamatokat, amelyek ahhoz kellettek, hogy hivatalos partnerként tudjanak részt venni a pályázatban. Emellett a pályázat első évében az adminisztráció és a pályázatban használt sajátos terminológia is nehézségeket okozott. Hozzátehető, hogy mindezek ellenére érdemes és fontos belevágni egy-egy ilyen projektbe. „Magyarország

egyre inkább egy bezárkózó ország, így minden alkalmat meg kell ragadnunk annak érdekében, hogy párbeszédet, interakciót kezdeményezzünk a külvilággal. Ezzel bízott meg minket Ferge Zsuzsa és Konrád György a szervezet megalapításakor. A kulturális párbeszédben és a nemzetközi nyitásban hiszünk, ezekért dolgozunk.”

Az ELit 2018 őszén zárul egy nagyszabású fesztivállal, az *Európai Irodalmi Napokkal* Ausztriában, Wachauban, ahol meghívott nemzetközi szerzők és vendégek közreműködésével mutatják be a projekt eredményeit, amelyek a projekt honlapján is elérhetőek cikkek, blogbejegyzések, dossziék és e-könyvek formájában.

The project named ELit Literaturehouse Europe seeks new forms of European cooperation regarding literature. In the centre of the initiative is the review and research of contemporary European literature, the publication of literary developments and innovations and of course the promotion of the circulation of European literature. The Hungarian participant in this project is the European Cultural Foundation. The objective of the foundation is to promote the European cooperation and dialogue in the field of culture. We talked about the project with Judit Rajk, Head of the Board of the foundation.

The ELit project that runs between 2015 and 2018 is a virtual observatory, the think tank of the European literary life which, as a network, brings together European literary organizations, institutes, authors, literateurs and experts. The objective of the initiative is to promote and support the exchanges and mediation between the different European regions. The partnership that includes literary institutes from six countries hold readings, workshops and discussions in Budapest, Ljubljana, London and Paris. The project provides opportunities for the authors to publish their literary works in other languages and to reach new audiences. Moreover, considering the spreading of the digital media,

the other objective of the project is to research and continuously publish the observations and comments on the trends of contemporary literature and to develop new forms of literary communication and publication. Within the framework of the project, the partners started a blog where posts are published on a weekly basis by acclaimed authors on contemporary European literature and the societal and cultural trends that are currently taking place. This common literary blog gives a very colourful and comprehensive picture of the recent developments in literary, cultural and societal life.

In Budapest, within the framework of the International Book Festival Budapest, events connected to the ELit project are organized each year. The permanent element of this regular event is the workshop that is based on the exchange of experiences where young Hungarian writers and literary critics meet the authors who have won the European Union Prize of Literature. At this event, readings, discussions and musical literary evenings are also organized with the participation of authors from Hungary and abroad.

For the European Cultural Foundation, as Judit puts it—since they are only a small organization—it was really challenging to perform those

The project closes in the autumn of 2018 with a grand festival, namely the European Literature Days in Wachau, Austria, where the results of the project will be presented with the contribution of the invited international authors and guests. These are also made available in the form of articles, blog posts, dossiers and e-books on the website of the project.

processes that were needed for them to be able to participate in the project as an official partner. Moreover, in the first year of the project they had problems with the administration and the specific terminology used in the call. Nevertheless, Judit still thinks it is worthy and important to take on such projects. "Hungary is increasingly locking itself away from the rest of the world, so we have to take advantage of every opportunity in order to initiate dialogue and interaction with the outside world. When founding the organization, Zsuzsa Ferge and György Konrád entrusted us with this task. We believe in cultural dialogue and opening up internationally, and this is what we are working for."

ELit Literaturehouse Europe

2015. 01. 01.—2018. 12. 31.

200 000 EUR

projektvezető

partnerek

Európa Jövője Egyesület

Az Európa Jövője Egyesület 1991 óta rendez gyermek- és ifjúsági találkozókat az európaiság és a tolerancia jegyében. Különböző országokból érkező zenészek, énekesek és táncosok teremtenek fesztiválhangulatot Kecskemét utcáin a minden második évben megrendezett Csiperó Fesztivál néven ismertté vált Európa Jövője Nemzetközi Gyermek- és Ifjúsági Találkozó ideje alatt. Eddig több mint 14 000 gyereket és fiatalt látott vendégül az Egyesület, akik a világ 43 országának mintegy 150 településéről érkeztek Kecskemétre.

2015 és 2017 között részt vettek a Youngsters United in Music (YUM) elnevezésű együttműködési projektben, amely célja, hogy tovább színesítse a projektben részt vevő három fesztivál programját, és hogy közönségük közelebből is megismerkedjen az EU-csatlakozásra váró országok kultúrájával.

„A fesztiválunk célja, hogy minél több ország zenéjét, táncait és kultúráját mutassuk be a kecskemétieknek. Hiszünk abban, hogy a zene, a személyes kapcsolatok és a közös élmények segítségével hozzájárulhatunk ahhoz, hogy egy előítéletektől mentes, toleráns nemzedék nőjön fel”—fogalmazza meg a fesztivál küldetését Gyurgyik Henriett, az Egyesület munkatársa.

A projekt keretein belül nemcsak a három partnerszám—Belgium, Szlovákia és Magyarország—fesztiváljain mutatkozhattak be az EU-csatlakozásra váró országok fellépői, hanem számos zenei esemény, workshop és gyerekprogram valósult meg izlandi, szerbiai, török, macedón, albán, kosovói és boszniai fiatalok bevonásával.

Ezen kívül magyar fiatalok is részt vettek a partnerek különböző eseményein.

„A visszajelzések alapján óriási élmény egy ilyen nemzetközi találkozó a gyerekek számára. A YUM projekt nélkül a részt vevő fiatalok többsége nem juthatott volna el olyan rangos nemzetközi fesztiválokra, mint amilyen a belga partner által szervezett *European Music Festival for Young People* is. A projektben nemcsak a zenei bemutatkozások és a fellépések voltak a hangsúly, hanem egy tanulási folyamat is volt a gyerekek számára, akik elismert zenészekről és oktatóktól tanulhattak különböző népi hangszereken játszani vagy ismerkedhettek meg a környező országok zenéjével és kultúrájával” —meséli Gyurgyik Henriett.

Az egyesület közel harmincéves tevékenysége alatt számos olyan nemzetközi kezdeményezésben vettek már részt, amely a helyi közösségek aktív bevonását helyezte a középpontba, mivel

hisznek abban, hogy ezek a projektek helyi szinten tudják igazán kifejteni hatásukat. A nemzetközi projektek által tud a Csiperó Fesztivál egyre több és színesebb programot kínálni a kecskeméti és az odalátogatók számára. Gyurgyik Henriett szerint a siker titka, hogy szeretni kell a projektet és szívvel-lélekkel, közösen kell dolgozni rajta.

The Future of Europe Association has been organizing children and youth meetings since 1991 in the spirit of Europeanism and tolerance. Musicians, singers and dancers from different countries create festival spirit on the streets of Kecskemét, a small town in rural Hungary, during the Future of Europe International Children and Youth Meeting, held every second year, that became known as the Csiperó Festival. So far, the association has hosted more than 14,000 children and youth who arrived from 150 settlements of 43 countries all over the world.

Between 2015 and 2017, the association took part in the cooperation project named Youngsters United in Music (YUM) whose objective was to further increase the diversification of the program of the three festivals within the framework of the project and to enable their audience to get more acquainted with the cultures of the EU-enlargement countries. “The objective of our festival is to present the music, dance and culture of as many countries as possible to the people who live in Kecskemét. We firmly believe that with the help of music, personal relationships and common experiences a generation of unbiased, tolerant people grows up”, summarized the mission of the festival Henriett Gyurgyik, staff member of the association.

Within the framework of the project, the performers of the EU-enlargement countries could present themselves not only at the festivals organized by the three partner countries—i.e. Belgium, Slovakia and Hungary— but also several music events, workshops have been carried out with the involvement of youngsters arriving from Iceland, Serbia, Turkey, Macedonia, Albania, Bosnia and the Republic of Kosovo. Moreover, Hungarian young people also participate in the different events organized by the partners. “According to the feedback, participating at such an international meeting is an incredible experience for children. Without the YUM project the majority of the young people who participated could not make it to such prestigious international festivals as the European Music Festival for Young People organized by the Belgian partner. The project not only focused on the musical debuts and live performances, but it was also a learning process for the children who were able to learn on courses led by renowned musicians and instructors to play different folk instruments or to get to know the music and culture of the surrounding countries”, says Henriett.

During its almost 30-year activity, the association participated in several international initiatives which focused on the involvement of local

communities, since they do believe that these projects can really have an impact at the local level. By the means of international projects, Csipero Festival is able to offer a greater number of more colourful programmes for the people who live in Kecskemét or for those who arrive to this small town. According to Henriett, the secret of successful operation is that people who work for the project also have to love it and have to collaborate on it wholeheartedly.

Youngsters United in Music

2015. 05. 01.—2017. 08. 31.

200 000 EUR

projektvezető

partnerek

Fabrikációs Laboratórium

fotó: Rácmolnár Milán

A FabLab Budapest egy nemzetközi hálózat részét képező nyílt innovációs műhely, gyártástechnológiai könyvtár, ahol a 3D nyomtatók, CNC marógépek és lézervágók mellett egy asztalműhely is megtalálható. A közel 30 ország több mint 1000 szervezetét tömörítő hálózat tavaly nyert támogatást a Distributed Design Market Platform (DDMP) elnevezésű projektre. Pap Dáviddal, a FabLab Budapest vezetőjével beszélgettünk.

A nemzetközi FabLab hálózat a technológia demokratizálása, a DIY (do it yourself—csináld magad) és az open knowledge elvek mentén szerveződik. A hálózat nem egy franchise rendszer, minden labornak saját kezdeményezéséből és saját erőforrásokból kell megoldania a működését. Ennek köszönhetően minden helyi szerveződés maga határozza meg a pontos tevékenységi körét és a finanszírozási formáját is. Olaszországban például az újraparosodást segítik a FabLabok, míg Hollandiában több labort is egyetemek tartanak fenn.

A FabLab Budapest magánkezdeményezésként jött létre 2011-ben azzal a céllal, hogy hozzáférést biztosítson főleg a fiatal pályakezdő dizájnerek és mérnökök számára olyan technológiákhoz, amelyek korábban csak ipari körülmények között voltak elérhetők. Emellett céljuk még egy olyan inspiratív közösség létrehozása, amelynek alapja a tudásmegosztás.

„A budapesti FabLabba főleg a dizájn és a technológiafejlesztés területéről érkeznek fiatalok. A megalakulásakor sokan szkeptikusan fogadták

Pap Dávid és Sándor Dominika
fotó: Rácmolnár Milán

azt a fajta nyitottságot és tudásmegosztást, amelyet képviselünk. Időbe telt, mire tudatosult az emberekben, hogy rengeteg területen a technológia nem a mozgatója a dolgoknak, hanem csak egy hozzáadott érték, és ahhoz, hogy ezt megismerjük és használni tudjuk, szükségünk van a FabLab-hoz hasonló műhelyekre. Ma már nem feltétlenül az számít versenyelőnynek, hogy hogyan csinálunk valamit, sokkal inkább az, hogy mit csinálunk”—mesél a budapesti indulásról Pap Dávid.

A FabLabok globális hálózata jelentős mértékben hozzájárul a maker és dizájn-kultúra fejlődéséhez és népszerűsítéséhez. Tulajdonképpen egy globális mozgalomról és egy önszerveződő közösségről van szó, akik nemcsak kíváncsiak a világ működésére, de szívesen építenek, barkácsolnak és kísérleteznek is, hogy elősegítsék ezt a megértést. A maker és dizájn-kultúra visszanyúl az ipar gyökereihez, a gyártás és a termelés visszakerül az egyén kezébe. Jelenleg már olyan kifinomult

technológiák állnak rendelkezésre az önálló termeléshez, mint például a 3D nyomtatók, szkennerek vagy a lézervágók. A FabLab Budapest vezetője szerint ezek a technológiák teljesen újraértelmezik azt, amit a gyártási folyamatokról gondoltunk. A mozgalmon belül mindenki által vallott érték a tudásmegosztás, a közös tanulás, a tervek megosztása és az egymással való együttműködés is.

A DDMP projekt is a maker mozgalomhoz kapcsolódik, és Európa-szerte népszerűsíteni és hangsúlyozni szeretné a kezdeményezés jelentőségét. A projekt célja egy új üzleti modell létrehozása, amely a FabLabok kiterjedt hálózatát egy közös piactérként értelmezi. A projekt keretein belül nemzetközi mobilitási és képzési lehetőségeket fognak biztosítani művészek, dizájnerek, mérnökök, tudósok vagy éppen lelkes amatőrök számára, hogy elősegítsék a szakemberek, a termékek, prototípusok és a tudás körforgását is.

FabLab Budapest is an open innovation workshop and production technology library, part of an international network, that houses 3D printers, CNC milling machines, laser cutters, and also a carpenter's workshop. The network, which encompasses over a 1000 organisations from nearly 30 countries, was granted funding for their project named Distributed Design Market Platform (DDMP) in 2017. We talked to Dávid Pap, the leader of FabLab Budapest.

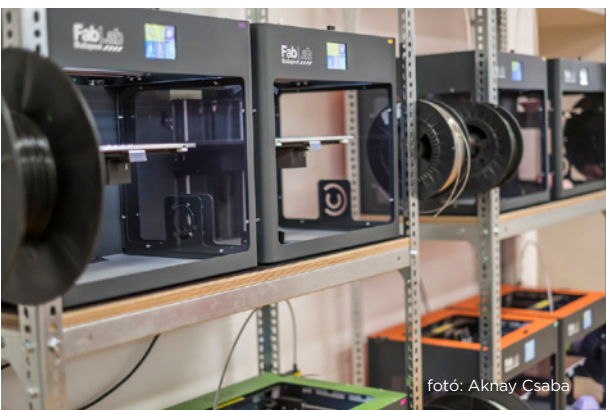
The international FabLab network is organised along the principles of democratising technology, DIY, and open knowledge. The network is not a franchise, each lab has to work out their operation on their own initiative and from their own resources. Thanks to this, each local organisation determines their own specific range of activities and their financing arrangements as well. For example, in Italy, FabLabs aid re-industrialisation, while in the Netherlands, several Labs are run by universities. FabLab Budapest was created as a private initiative in 2011 with the goal of providing access to young designers and engineers just starting out to technologies that were previously only accessible in industrial environments. Besides, FabLab is also planning to create an inspirational community that is based on knowledge sharing. It's mostly youth from the

fields of design and technology development that come to them. "When we just started FabLab Budapest, many people were sceptical about the kind of openness and knowledge sharing that we stand for. It took some time for people to realise that in countless fields, technology is not the motor of things, only an added value, and for us to learn about it and be able to use it, we need workshops like FabLab. Today, how we do something is not so much of a competitive advantage any more, rather, it's what we do", Dávid says about the launch in Budapest.

The global network of FabLabs significantly contributes to the development and promotion of the maker and design culture significantly. Technically, this is a global movement and a self-organising community who are not only curious about how the world works, but are also eager to build, make things, and experiment in order to aid this understanding. Maker and design culture goes back to the roots of industry; production and manufacturing are back in the hands of the individual. There are already such refined technologies available for independent production as 3D printers and scanners, or laser cutters. According to the leader of FabLab Budapest, these technologies redefine entirely what we thought about production processes.

fotó: Eftimia Direa

fotó: Aknay Csaba

Everyone within the movement shares the values of knowledge sharing, joint learning, the sharing of plans and cooperation with each other.

The DDMP project is also connected to the maker movement, and aims to promote and emphasise the significance of the initiative across Europe. The goal of the project is the creation of a new business model that sees the extended network of FabLabs as a shared market space. Within the framework of the project, international mobility and training opportunities will be provided to artists, designers, engineers, scientists or even enthusiastic amateurs, in order to promote the circulation of experts, products, prototypes and knowledge.

Distributed Design Market Platform

2017. 11. 01.—2021. 10. 31.

2 000 000 EUR

projektvezető

Kitchen Budapest

A városok és a digitális technológiák integrációs folyamataira reagálva jött létre a smart city, azaz az okosváros fogalmával leírt jelenség, amely a fenntarthatóság, a hatékonyság és a széles körű részvétel mentén határozza meg a tömeges együttélés feltételeit. Magyar részről a Kitchen Budapest részvételével megvalósuló *AC/DC - Augmented City - Digital City* projekt az okosváros koncepciójának kulturális és művészeti újraértelmezésére vállalkozott. A projekt célja, hogy a nagyközönség bevonásával művészeti megoldásokat és technológiai fejlesztéseket támogasson a kiterjesztett valóság és a városi tér keresztmetszetében. Eckhardt Lilivel, a Kitchen Budapest munkatársával beszélgettünk a projekt hazai sikereiről.

A 2015 és 2017 között futó projektet a digitális játékfejlesztéssel foglalkozó kölni TAKOMAT cég kezdeményezte, amelyhez cseh és szlovén média- és technológiai laborok mellett a Kitchen Budapest designerekből, programozókból, mérnökökből és kutatás-fejlesztéssel foglalkozó szakemberekből álló csapata is csatlakozott.

„Az eredeti megállapodás szerint a KIBU kisebb szerepet vállalt volna a projektben, de a megvalósítás során adminisztratív problémák miatt az egyik partner kiesett, ami miatt újra kellett osztani a feladatokat. Így váltunk az egyik legjelentősebb partnerré, ami komplexebb feladatokkal és több munkával járt, de sok előremutató kezdeményezést tett lehetővé, így utólag nem bántuk a dolgot” – meséli a kezdeti nehézségeket Eckhardt Lili. Az AC/DC projekt keretein belül a KIBU egy rezidenciaprogramot, több fejlesztést és rendezvényt –

foto: Neogrady-Kiss Barnabás

köztük egy egyhetes fesztivált – valósított meg. „A rezidenciaprogramot egy nyílt felhívás és egy nagyszabású kreatív kampány előzte meg.”

„Nagyon sok pályázat érkezett, annak ellenére, hogy azt gondoltuk, a városi tér és az új technológiák egy olyan speciális közös halmaz, ami művészetileg csak egy szűk réteget érdekelhet Magyarországon és a környező országokban. Végül két csapattal kezdtük el a közös munkát, amely két művészeti projektet – valamint a csapatok tagjaival folyó hatékony közös munkának köszönhetően új munkatársakat is – eredményezett” – hangsúlyozza a projekt közvetlen eredményeit Eckhardt Lili.

Az *Unfolding Budapest* elnevezésű kezdeményezés az építészeti rekonstrukció lehetőségeit vizsgálja a virtuális térben. A művészek, Jonathan Ravasz és Filip Ruisl egy olyan applikációt hoztak létre, amelynek segítségével a VII. kerületben található, Pollack Mihály tervezte Makkhetes

vendéglő, a mai Holmi-ház homlokzatának különböző változatait lehet megnézni az eredeti terveknek és a különböző korok homlokzati rekonstrukcióinak megfelelően egy kiterjesztett valóság (AR) alkalmazás segítségével. A másik, Pribék Gábor és Kolozsvári Lajos által létrehozott projekt is egy okostelefonos alkalmazás, amely a Szabadság teret „szóltatja meg”, hogy a tér bejárása során egyfajta „audiovizuális térkép” jöjjön létre. Egy háromdimenziós térkép és egy fülhallgató segítségével „lejárhatjuk” ezt a térspecifikusan komponált hangzásvilágot.

„A projekt zárásaként rendeztük meg a PLACCC Fesztivál alapítójának társszervezésével a Reality Research Fesztivált, amely a technológiai innovációk, digitális technológiák valóságérzékelésre gyakorolt hatását, a virtualizáció folyamatát és a valóságot mint problémamezőt vizsgálta.”

„Az esemény a szervezés során nőtte ki magát, mert egyre többen szerettek volna csatlakozni úgy külföldi, mint hazai művészek, fejlesztők és egyéb szakemberek” – meséli Eckhardt Lili. „Az egyhetes fesztivál keretein belül különböző workshopokon, városi sétákon, kiállításokon és kerekasztal-beszélgetéseken több mint 2000 látogató vett részt. Német Szilvi kurátor munkatársammal a fesztivál csúcspontjaként megrendezett *Neuro Gym* című kiállítás kapcsán tizenhárom, a témára reagáló hazai és külföldi médiaművész munkáját mutattuk be. Azért volt fontos ez a fesztivál, mert ebben a témában művészeti fesztivál tudomásom szerint nem volt még Magyarországon, de regionálisan is egyedülállónak számít a kezdeményezés”.

As a response to the integration processes of cities and digital technologies, the phenomenon of smart city occurred which defines the conditions of people living together in large numbers by the concepts of sustainability, efficiency and extensive involvement. The project AC/DC—Augmented City—Digital City, implemented with the participation of Kitchen Budapest, undertook the cultural and artistic reinvention of the concept of the smart city. The objective of the project is to support artistic solutions and technological developments with the involvement of the general public at the cross-section of augmented reality and urban areas. We talked to Lili Eckhardt, staff member of Kitchen Budapest about the Hungarian success of the project.

The project that ran between 2015 and 2017 was initiated by TAKOMAT GmbH in Cologne. In addition to Czech and Slovene media and technology laboratories, the team of designers, programmers, engineers and research and development experts of Kitchen Budapest (KiBu) also joined in. Budapest (KiBu), in addition to Czech and Slovenian media and technology laboratories. “According to the original agreement, KIBU was going to play a smaller role in the project, however, due to administrative problems

that arose during the implementation, one of the partners abandoned the project so we had to reassign the duties among ourselves. This way we became one of the biggest partners which meant more complex tasks and more work, but it also made many progressive initiatives possible, so we did not regret it afterwards”, recalls Lili the initial difficulties.

Within the framework of the AC/DC project, KIBU implemented a residency program and several developments, and organized events, including a one-week festival. The residency program was preceded by an open call and a large-scale creative campaign in order to draw attention to the concerns with which the project deals. “Despite our preconception that urban areas and new technologies form such a special common cluster that they would be artistically interesting only to a narrow section of people in Hungary and in the neighbouring countries, we received many applications. In the end, we started working with two teams which resulted in two artistic projects – and new colleagues as well, thanks to the efficient joint work with the team members”, evaluates Lili the direct results of the project.

The initiative named Unfolding Budapest examines the possibilities of architectural reconstruction in

foto: Neogrady-Kiss Barnabás

féto: Ravasz Jonathan

a virtual space. The artists, Jonathan Ravasz and Filip Ruisl created an application which, with the help of the augmented reality technology, shows the different versions of the façade of today's Holmi-ház—former Makkhetes restaurant designed by Mihály Pollack—in district VII of Budapest according to the original design and also the façade reconstructions over the different ages. The other project started by Gábor Pribék and Lajos Kolozsvári is also a smartphone application which makes Szabadság tér “speak”, creating a kind of “audiovisual map” when wandering over the square. With the help of a 3-dimension map and an earphone, we may “walk all over” this place-specific sound field.

“At the end of the project, with the founders of PLACCC Festival as our partners, we organized Reality Research Festival which investigated the process of virtualization, the reality as a problem field and also researched how technology innovations and digital technologies affect our perception of reality.”

“This event gradually escalated during the organizing phase, because more and more people, including Hungarian artists, developers and other experts, wanted to join”, recalls Lili. “Within the framework of the one-week festival, more than 2000 visitors took part in different workshops, city walks, exhibitions and roundtable discussions. Together with Szilvi Német, my fellow trustee, we presented the works of 13 media artists from Hungary and abroad who responded to the topic at the exhibition titled Neuro Gym organized as the highlight of the festival. This festival is important because there has not been an artistic festival regarding this subject so far, moreover it is considered a unique event in the region, too.”

AC/DC - Augmented City - Digital City

2015. 05. 01.—2017. 08. 31.

199 200 EUR

projektvezető

partnerek

Kolibri Gyermekek- és Ifjúsági Színház

A Kolibri Gyermekek- és Ifjúsági Színház az ország egyetlen olyan kőszínháza, amely a legkisebbektől a kamaszokig minden korosztály számára szellemi és érzelmi fejlődésének megfelelő darabot kínál. A Kolibri Színház nemcsak itthon, de külföldön is úttörőnek számít a szakmában, amit az is jól példáz, hogy két jelenleg is futó uniós projektben vesznek részt egyedüli magyar partnerként. Az egyikben a legkisebbeknek szóló színház sajátos eszközeivel kísérleteznek, a másikban pedig az új digitális média és az ifjúsági színház kapcsolatát vizsgálják. A nemzetközi együttműködések jelentőségéről beszélgettünk Novák Jánossal, a színház igazgatójával.

A Small Size, Performing Arts for the Early Years elnevezésű projekt keretén belül 17 európai színház közösen törekszik arra, hogy Európa-szerte egyre több 0-6 éves korú kisgyerek kerüljön kapcsolatba a színházzal, valamint támogatják a kisgyerekek azon jogát, hogy élvezhessék és részt vehessenek olyan művészeti folyamatokban, amelyek elősegítik érzelmi intelligenciájuk és készségeik fejlődését.

„A csecsemőszínházzal való kapcsolatunk egészen a 2000-es évek elejére nyúlik vissza. A Small Size projekt előzményeként 2003–2006 között a Glitterbird projekt résztvevőjeként részesei lehettünk annak az első hullámnak, amikor divatba jött Európa-szerte a legkisebbeknek szóló színház. Ekkor Magyarországon még nagyon szkeptikusak voltak a műfajjal kapcsolatban. Sokan úgy gondolták, hogy az 5-6 éveseknél fiatalabbak számára ártalmas és megrázó lehet a színházi élmény” – mesél a projekt kezdeteiről Novák János.

Az első együttműködés során a nemzetközi partnerség különböző szakemberek, pszichológusok, szociológusok bevonásával kísérletezett a műfajjal. A projekt eredményeként megszületett az első legkisebbeknek szóló előadás Magyarországon, amely a kezdeti félelmek ellenére nagy sikert aratott. A csecsemőszínház esetében nem egy narratív mesejátékról van szó, sokkal inkább egy performatív előadásról, amely által a szülők a kisgyermekkel együtt fedezhetik fel újra a körülöttük lévő világot. A Small Size projekt újabb előrelépést jelent a Kolibri számára – további kísérletezésekre és a színházi eszközök finomítására ad lehetőséget. A projekt nemcsak új előadások létrehozására, hanem a műfaj és hatásainak kutatására is fókuszál.

A Kolibri Színház másik támogatott projektje, a PLATFORM shift+ a digitális kor új színházi kihívásainak próbál megfelelni az ifjúsági színház területén. A projektben az interaktivitás és a digitális formák színházi integrálása áll a középpontban.

A PLATFORM shift+ előzményeként a 2009–2013 között Platform 11+ együttműködésben megvalósult közreműködésük hatására kezdett el nagyobb volumenben ifjúsági színházzal foglalkozni a Kolibri, amely akkoriban még a csecsemőszínházhoz hasonlóan egy kevésbé ismert és kedvelt műfajnak számított.

„A projekt kezdetén külföldi szerzőkre kellett hagyatkoznunk, mert a magyar írók elutasították a műfajt, gyakran rangon alulinak tartották, hogy egy meghatározott korosztálynak írjanak. A nemzetközi együttműködés azonban megtörte ezt a jeget. Három ifjúsági darab is született a Platform 11+ projekt során, amelyek nemcsak a Kolibri repertoárján szerepeltek, hanem nemzetközileg is bemutatták, és azóta is játsszák őket. Így nemcsak egy új korosztályt hoztunk be a Kolibri Színházba, hanem magyar szerzőket is inspiráltunk, és megalapoztunk a nemzetközi sikerüket” – hangsúlyozza a projekt sikerét a színház vezetője.

„A Kolibri Színház életében nagyon fontosak a nemzetközi együttműködések, amelyek által új utakat keresünk a gyermek- és ifjúsági színházban. Ezeknek a projekteknek köszönhetően lehetünk az elsők Magyarországon, akik csecsemőszínházi előadást mutattak be és kőszínházként először foglalkoztattak színházpedagógust. Ma már mindkét műfajt folyamatosan repertoáron tudjuk tartani, és más magyarországi színházak is követték példánkat új bemutatóikkal” – foglalja össze a nemzetközi kapcsolatok jelentőségét Novák János.

Kolibri Theatre for Children and Youth is Hungary's single mainstream theatre to offer theatre plays for every age groups—from the smallest children up to adolescents—that are appropriate for their mental and emotional development. Kolibri Theatre breaks new grounds not only in the Hungarian theatrical scene, but also abroad, which is perfectly illustrated by their participation in two ongoing European Union projects as their only Hungarian partner. One of the projects experiments with the special features of theatre plays that addresses the smallest children, and the other project examines the relationship of new digital media and youth theatre. We asked János Novák, the director of the theatre about the significance of the international cooperation.

Within the framework of the project Small Size, Performing Arts for the Early Years, 17 European theatres together engage in attracting more children aged 0-6 years to get involved with the theatre and supports the children's right to enjoy and participate in such artistic processes which promote the development of their emotional intelligence and skills. "Our relationship with infant theatre dates back to the beginning of the millennium years. The Small Size project is not without a precedence: between 2003 and 2006, when theatre addressing the smallest children

became fashionable throughout Europe, we were able to ride the first wave by participating in the Glitterbird project. At that time, Hungarians were very sceptical about the genre itself. Many people believed that theatre experience must be harmful and shocking for children younger than 5-6 years", recalls János the start of the project. Throughout the first collaboration the international partnership experimented with the genre through the involvement of different experts, psychologists, sociologists. As a result of the project, the first play aimed at the smallest children was written and despite of initial fears it proved to be a huge success. The infant theatre is not a fairytale narrative game but rather a performative theatrical staging by which parents may reinvent the world that surround them together with their infants. For Kolibri, Small Size project is another step forward into the territory of theatrical performances made for the smallest children which provides opportunities for further experimenting and for refining the theatrical tools. Besides creating new performances, the project also focuses on the research of the genre and its effects.

The other supported project of Kolibri Theatre is PLATFORM shift+ which tries to meet the theatrical challenges of the digital age, as far as

youth theatre is concerned. Interactivity and the integration of digital forms are in the core of the project. Kolibri started to deal with youth theatre in larger volumes as a result of the collaboration established within the framework of Platform 11+ between 2009 and 2013, as an antecedent of PLATFORM shift+. At that time, similarly to infant theatre, youth theatre was considered a little-known and less-preferred genre. "At the beginning of the project we had to rely on foreign authors because Hungarian writers rejected the genre and often considered it undignified to write only to a specific age group. However, international cooperation opened the way for others. In the framework of the Platform

11+ project three youth theatre plays were written which were not only included in the repertoire of Kolibri but also premiered abroad, and these are still running international shows. Thus, not only a new age group entered Kolibri Theatre but we could also inspire Hungarian authors, moreover, we established their international career", points out the leader of the theatre the success of the project.

"International collaborations are essential in the life of Kolibri Theatre by which we are searching for new ways in the children and youth theatre scene. Thanks to these projects, we could be the first to stage an infant theatre play and to employ a theatre teacher as a mainstream theatre. By now, we are able to present both genres from our specified repertoire, and other Hungarian theatres also followed our examples with newly premiered plays", summarizes János Novák the significance of international relationships.

Small Size, Performing Arts for the Early Years

2014. 10. 01.—2018. 09. 30.

1 995 000 EUR

projektvezető

Ludwig Múzeum

foto: Selényi Zoltán

Az elmúlt évtizedek során egyre erőteljesebbé vált világszerte a törekvés, hogy a múzeumok minél aktívabban vonzzák magukhoz a látogatókat. Erre a nyitásra keres alternatívákat a Ludwig Múzeum a CAPP – Collaborative Arts Partnership Programme projekt keretein belül, amely új lehetőségeket nyújt nemcsak a múzeum, hanem a magyar képzőművészeti szcéna társadalmi szerepvállalásának továbbgondolására. A projektről Simon Andreával, a múzeum nemzetközi osztályának vezetőjével beszélgettünk.

A CAPP projekt egyik fő célja, hogy hozzájáruljon a közösségi művészetről jelenleg is folyó és alakuló művészeti diskurzushoz. A partnerséget az ír Create-Ireland elnevezésű művészeti szervezet vezeti, és többek között olyan elismert intézmények és szervezetek vesznek részt benne, mint a Tate Liverpool az Egyesült Királyságból vagy a Habla-tenarte Spanyolországból.

„Bizonytalanul vágtunk bele a projektbe, egyrészt a finanszírozási kérdések miatt, másrészt pedig az együttműködésen alapuló közösségi művészet egy olyan terület, amelyben a projekt elején ugyan láttuk a szerepünket, de a megvalósítás útja nem volt egyértelmű. A folyamatos, de inspiráló izgalom ellenére tudtuk, hogy szakmailag fontos témáról van szó” – mesél a kezdeti nehézségekről Simon Andrea.

Az első workshopon 23 művész vett részt, akik különböző művészeti területekről – többek között: tánc, ének, képző- és iparművészet, film, animáció és színház – érkeztek és az alkotó-alkotás-közösség hármásának viszonyát vizsgálták. A helyi művészeket bevonó érzékenyítő workshop után a múzeum

foto: László Panka

a hazai és a közép-kelet-európai régió szakembereit meghíva rendezett workshopot az önszerveződő közösségi terek és a kultúra új szinterei kapcsán az egri Arkt csapatával és a budapesti Kortárs Építészeti Központtal együttműködve. A résztvevők azt vizsgálták, hogyan jöhetnek létre különböző önszerveződő közösségi helyszínek, és mik a feltételei a fennmaradásuknak, sikeres működésüknek. A két elméleti workshop után egy hosszabb alkotófolyamatot fogadott be a múzeum, amelyet a VALYO (Város és Folyó Egyesület) valósított meg *Élmények a dobozban – SKUBI workshop* címen. A különböző workshopok résztvevői – gyerekek, felnőttek, művészek – jelenítették meg legszebb vagy legjelentősebb emlékeiket a Dunáról a VALYO által készített kukucskáló dobozokban, szerte a folyó mentén.

A projekt utolsó fázisában pedig a közösségi alkotásra került a hangsúly. A múzeum nyílt felhívást hirdetett közösségi projektek megvalósítására 2017 telén.

„Amikor a felhívásra 61 pályázat érkezett, akkor már éreztük, hogy a közösségi művészetre van igény és kereslet. A kiválasztott hét projekt alakulásával pedig a mi feladatkörünk elkezdett kialakulni. Elkezdtük érezni és megélni ezeket a projekteket, részt vettünk a megvalósításuk folyamatában, és ekkor született meg a döntés is, hogy egy kiállítás keretében mutassuk meg az eredményeinket. A kiállítás nem volt elvárás a nemzetközi pályázat részéről, de nagyon sajnáltuk volna, ha éveken keresztül dolgozunk valamin, és abból nem részesülhet a tágabb közönség” – meséli Simon Andrea. A kiválasztott művészek és partnereik különféle közösségekkel dolgoztak együtt, köztük marginalizált vagy sajátos problémákkal küzdő emberekkel, így budapesti és Pécs környéki iskolásokkal, értelmi sérült fiatalokkal, látás- és hallássérültekkel, kis falvak lakóival, mezőgazdaságból élő vállalkozókkal és leszakadó térségben élő roma csoportokkal. Ezen projektek összegzéséből jött létre a Közös ügyeink elnevezésű kiállítás, amely hatalmas népszerűségnek örvendett úgy a látogatók, mint a szakma körében: az elmúlt évek egyik leglátogatottabb kiállítása volt a Ludwig Múzeumban.

„Egyfajta paradigmaváltás zajlott le a múzeumban azzal, hogy nem klasszikus értelemben vett műtárgyakat mutattunk be, hanem folyamatokat, embereket, élethelyzeteket, problémákat, örömeiket és bizonyos esetekben talán megoldási lehetőségeket is. Úgy gondolom, hogy ezen eredmények miatt is érdemes végigcsinálni egy ilyen nagy pénzügyi, adminisztratív és nem utolsósorban szakmai felelősséggel járó projektet” – hangsúlyozza a kiállítás jelentőségét Simon Andrea.

During the last decades the pursuit has become more and more intense that museums attract visitors in a more active way. For this opening towards visitors, Ludwig Museum seeks alternatives in the framework of the Collaborative Arts Partnership Programme (CAPP) which provides new opportunities not only for museums but also for the reinvention of the social engagement of the Hungarian art scene. We talked to Andrea Simon, Head of International Relations of Ludwig Museum about the project.

One of the main objectives of CAPP was to contribute to the ongoing discourse about community art. The partnership is led by Create Ireland, an Irish artistic organization. Besides this, Ludwig Museum's other partners in this programme include such renowned institutes and organizations as Tate Liverpool from the United Kingdom and Hablarenarte from Spain.

"We started this project with doubts, on the one hand because of the issues of financing, on the other hand collaborative community art is a special area, in which we could see our role at the beginning of the project, however, there was no clear way of achieving it. In spite of the continuous but inspiring excitement, we knew that it was a professionally important topic"; recalls Andrea Simon the initial difficulties.

In the first workshop 23 artists participated who arrived from different artistic directions—including dance, singing, fine and applied arts, cinema, animation and theatre—and examined the relationship of the artists, their works and the community. Following the sensitizing workshop that involved local artists, the museum organized a workshop on self-organized community spaces and new culture venues to which it invited experts from Hungary and the Central and Eastern European region in cooperation with the team of Arkt (Eger) and the Contemporary Architecture Center in Budapest. Participants examined how self-organized community venues evolve and what are the conditions of their sustainability and successful operation. Following the two theoretical workshops, the museum adopted a longer creation process which was implemented by VALYO (City and River Association) by the title Experiences in a box—SKUBI workshop. The participants of the different workshops—children, adults, artists—visualized their most beautiful or most significant memories about the river Danube in the special tools, the so-called peep-in boxes made by VALYO and exhibited them along the river-bank.

In the last phase of the project, the focus was on creation in a community. The museum published an open call for implementing community projects. "By

fotó: László Panka

the time we received 61 applications as a response to this open call, we could already feel that there is a need and demand for community art. And with the implementation of the seven chosen projects, our responsibilities also started to develop. We started to feel and experience these projects, we participated in the process of their implementation. That was the time when we decided to show the results in an exhibition. Organizing an exhibition was not a requirement of the international project, however, we would have regretted if the general public was left out from seeing the results of the work we had been doing for years”, recalls Andrea. The chosen artists and their partners worked together with different communities, including marginalized people, people

with specific problems, such as students from schools in Budapest or around the city of Pécs, young people with mental disabilities, individuals with visual and hearing impairments, inhabitants from small villages, agricultural entrepreneurs or Romanies living in disadvantaged areas. The exhibition titled “Common Affairs”, which was implemented as a summary of these projects, was a huge success both among visitors and in professional circles—this was one of the most visited exhibitions in the recent years in Ludwig Museum. “Exhibiting not works of art in a classical sense but processes, people, situations, problems, pleasure and in some cases maybe possible solutions was a kind of paradigm shift in the museum. I think carrying through a project which involves such great financial, administrative and professional responsibilities is well worth it in the light of the results”, emphasises Andrea the significance of the project.

CAPP - Collaborative Arts Partnership Programme

2014. 11. 12.—2018. 09. 15.

1 425 030,49 EUR

projektvezető

partnerek

Magyar Zsonglőr Egyesület

fotó: Orbán Balázs

A Mixdoor – New Forms in Mixdoor Performing Arts Practices egy összművészeti projekt, a zsonglőrök és a kortárs cirkuszművészet találkozási pontja a vertikális tánccal, amely olyan különleges technikai eszközökkel egészül ki, mint a 3D mapping és a fényfestés. A projekt újraértelmezi a helyszínéül szolgáló köztereket, továbbá turnéja során új közönséget szeretne bevonni Európában az összművészeti produkciókra. A kétéves együttműködés a Magyar Zsonglőr Egyesület és a Pro Progressione kezdeményezésére jött létre francia, horvát és görög partnerek közreműködésével. A Mixdoor projekt volt 2014-ben az egyetlen magyar vezetésű együttműködési projekt, amelyet támogatott a Kreatív Európa Program. Petrányi Barnával, a Pro Progressione igazgatójával beszélgettünk.

A projekt első évében, a felkészítő időszakban négy nemzetközi workshopot tartottak, amelyekhez az adott város (Torun, Zágráb, Elefsina, Budapest) helyi művészei is csatlakozhattak. A workshopok célja az volt, hogy a különböző művészeti ágakat képviselő partnerek betekintést nyerjenek egymás munkájába. A projekt eredményeként pedig egy nagyszabású előadás született a vertikális tánc, a modern cirkuszművészet, a 3D-s vetítés, a zene és a helyspecifikus művészeti alkotások ötvözetéből. A három részből álló, a projekt elnevezésére utalva külső és belső helyszíneket egyaránt igénybe vevő előadást itthon a törökbálinti Téglagyárban mutatták be, majd Torunban, Elefsinában és Zágrábban turnéztak. Az események keretein belül nemcsak az *ItinaiR* elnevezésű előadást láthatta a közönség, hanem bevontak helyi művészeket is, valamint workshopokat és városi sétákat

fotó: Görgényi Gábor

szerveztek, hogy minél hatékonyabban meg tudják szólítani a helyieket.

Petrányi Barna tapasztalatai alapján azt mondja, hogy teljesen más fő pályázóként vezetni egy projektet, mint társszervezőként részt venni benne. A társszervezők gyakran csak lebonyolítói a pályázatoknak.

„A partnereink többségét nem érdekelte a menedzsment, és volt, akinek kapacitása sem volt ezzel foglalkozni. A francia partnerszervezet például kizárólag a művészeti alkotásban vett részt. Ezért még több felelősség hárult ránk mint vezető szervezetre” – mondja Petrányi Barna, hangsúlyozva, hogy a művészeti érték és a közös alkotás a fontos. „A Mixdoor projektben sikerült megteremtünk a feltételeket egy valódi művészeti együttműködéshez, ahol a különböző alkotók közösen hoznak létre egy komplex produkciót. Úgy gondolom, hogy ez az igazi együttműködés, és

nem feltétlenül az, ha külföldi előadásokat mutatunk be itthon. Persze ennek is megvan a létjogosultsága, de én sokkal eredményesebbnek tartom a közös munkát és interakciót.”

A Mixdoor projektben megvalósuló együttműködés hatására ma már létezik aktív vertikális táncos foglalkozó társulat Magyarországon, és Horvátországban is, amely a helyi előadó-művészeti szcéna integráns részévé tudott válni. Valamint a projekt nagymértékben hozzájárult a görögországi Elefsina sikeres pályázatához, amellyel a város elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa 2021 címét. Emellett a projekt arra is felhívja a figyelmet, hogyan lehet minimális pénzügyi befektetéssel gyárépületeket kulturális célokra használni úgy, hogy azok a helyi közösségeket is megszólítsák.

A Pro Progressione vezetője szerint a pályázóknak fontos szem előtt tartaniuk, hogy a komoly adminisztratív és pénzügyi felelősség ellenére ne csak a szerződés teljesítése és az EU-nak való megfelelés irányítsa a projektet, hanem a szakmai és művészeti együttműködés.

Mixdoor—New Forms in Mixdoor Performing Arts Practices is a multidisciplinary project, a collaboration between art forms, where juggling and modern circus arts meet vertical dance and are completed by technologies like 3D mapping and light painting. While reinventing public places which serve as venues, the project would also like to attract new audiences throughout Europe to these productions. The two-year cooperation started by the initiative of the Hungarian Juggling Association and Pro Progressione, with the participation of French, Croatian and Greek partners. In 2014, Mixdoor project was the only cooperation project which was led by Hungarians and supported by the Creative Europe Programme. We interviewed Barna Petrányi, managing director of Pro Progressione.

In the first year, which was the preparatory phase of the project, four international workshops were held which could also be joined by local artists from the respective cities (Torun, Zagreb, Elefsina, Budapest). The objective of the workshops was to provide partners representing different artistic activities an insight into each others' works. As a result of the project a magnificent performance has been created as a combination of vertical dance, modern circus arts, 3D mapping, music and site-specific art works. The three-part

performance, which used both indoor and outdoor venues, referring to the name of the project, was presented in the Brick Factory in Törökbálint, and later in Torun, Elefsina and Zagreb. Within the framework of the events, the audience could not only watch the performance named ItinaiR but local artists were also involved, workshops and city walks have also been organized in order to be able to address more local residents.

According to Barna Petrányi, it was a totally different experience to be the leader of a project than to participate in one as a co-organizer. It is common that co-organizers are only "executers" of a project. "The majority of our partners did not care about the management, some of them did not even have the capacity to deal with such issues. For example, the French partner organization participated only in the artistic creation. This meant more responsibility for us as the leading organization", said Barna, emphasising that it was essentially the artistic value and the co-creation what was important. "In the framework of the Mixdoor project, we were able to create the conditions for a genuine artistic cooperation in which different artists created a complex production together. As opposed to presenting a foreign performance, I consider this a genuine cooperation. Of course both of them have their

fotó: Orbán Balázs

fotó: Orbán Balázs

According to the leader of Pro Progressione, it is very important for the applicants to remember that despite the serious administrative and financial responsibility, the project should not be governed neither by the fulfilment of the contract, nor by the sheer compliance with EU's expectations but rather by the professional and artistic cooperation.

own justifications, however, I think working and interacting together is much more productive. As an impact of the cooperation in the framework of the Mixdoor project, there are companies in Hungary and in Croatia which actively engage in vertical dance which were able to become an integral part of the local performing arts scene. Moreover, the project has greatly contributed to the successful application of Elefsina by which this Greek town has been selected as the European Capital of Culture 2021. The project also draws attention to how it is possible to use factory buildings for cultural purposes with minimum financial investments so that it could also address local communities."

New Forms in Mixdoor Performing Arts Practices

2014. 11. 20.—2016. 10. 04.

200 000 EUR

projektvezető

partnerek

A hazai tudományos-fantasztikus irodalom meghatározó szereplője a Metropolis Media Kiadó. A széles portfólióval rendelkező kiadói csoport talán a Galaktika magazinról, a legismertebb, de 2005 óta könyvkiadással is foglalkoznak. Könyveiket és sorozataikat több alkalommal jutalmazták különféle nemzetközi díjakkal, elismerésekkel. Már a Kultúra keretprogramban is sikerrel pályáztak műfordítási támogatásra, a Kreatív Európa Programban pedig további két alkalommal nyújtottak be nyertes pályázatot. Burger István kiadóvezetővel, Mund Katalin főszerkesztővel és Németh Attila szerkesztővel beszélgettünk.

„Sokan még mindig a Galaktika magazinnal azonosítanak minket, pedig a kiadó tevékenysége ennél sokkal szélesebb skálán mozog. A magazinok mellett évente 40-50 könyvet adunk ki, nem csak science fiction témában” – mondja Burger István.

A Kreatív Európa Program keretében két alkalommal, 2014-ben, majd 2017-ben nyertek támogatást európai szerzők műveinek fordítására és megjelenítésére. Az első, *Felelősségünk a jövőért és egymásért* című projekt kötetei egy ideális társadalom és jövőkép keresésének tematikája köré csoportosulnak. A pályázat maximális pontszámot ért el az értékelésnél. „Sikerült sok európai országból megszólítanunk szerzőket, köztük többen többnemzetiségűek, ez mindenképpen a pályázat előnyére vált. Fontos, hogy sosem szabad rutinból pályázni, tapasztalt pályázóként is mindig alaposan el kell olvasni a pályázati kiírást” – tanácsolja a pályázóknak Németh Attila.

A második nyertes projektről Mund Katalin mesél: „A 2017-es pályázatunkat *Kultúrák találkozása* címmel adtuk be. A könyvcsomaghoz többnyire a volt szocialista országok szerzőinek műveiből válogattunk, köztük öten az Európai Unió Irodalmi Díját is elnyerték. A kiadó küldetésének tekintjük, hogy megszerettesse az olvasást a fiatalokkal, ezért ezek a könyvek a fiatalok nyelvén foglalkoznak az őket érintő kérdésekkel, problémákkal.”

Mindhárman kiemelik: fontosnak tartják, hogy a pályázat segítségével lehetőségük nyílik európai írók műveinek kiadására is.

„Sokkal nehezebb eladni azokat a tudományos-fantasztikus könyveket, amelyeket nem angol-szász szerzők írtak, pedig az európai szerzők éppolyan jók. A Kreatív Európa Program segítségével tudtuk bevezetni Valerio Evangelisti olasz és Indrek Hargla észt írók történelmi krimijeit. Az olvasók nagyon szeretik ezeket a könyveket,

azóta több kötetet is kiadtunk tőlük. Nagyon örülünk annak, hogy kommunikációs, promóciós költségekre is költhetjük a támogatást. Így lehetőségünk van elhívni a szerzőket a nagy könyves eseményekre, dedikálást és könyvbemutatót tudunk szervezni nekik. Az olvasók is hálásak ezért, hiszen nekik is nagy élményt jelent a személyes találkozás a kedvenc szerzőikkel.”

„Akadnak azért nehézségek is. A pályázás költségvetési része és az elszámolás nem egyszerű, ahogy az sem, hogy a kis nyelvekhez találjunk megfelelően képzett fordítókat. Szerencsére a pályázat indokolt esetben megengedi a közvetítő nyelv használatát. Minden kiadónak jelentős költséggel jár a jogdíjak kifizetése, ezért kár, hogy ez nem elszámolható a projektben” – mondja Mund Katalin.

Mindhárman egyetértenek abban, hogy a Kreatív Európa Program legfontosabb erénye, hogy lehetőséget teremt a kiadónak a kísérletezésre, és valóban hozzájárul a kultúra sokszínűvé tételéhez az Európai Unióban.

Metropolis Media Publishing is a prominent player within the science-fiction literature scene in Hungary. The publisher group has a broad portfolio and is perhaps most known for Galaktika magazine, but since 2005, they have also been publishing books. Their books and series have received various international prizes and other recognitions on several occasions. They were successful applicants for the literary translation strand within the Culture Programme, and they have had two additional successful applications within the Creative Europe Programme. We talked to István Burger, head of the publisher, Katalin Mund, editor-in-chief, and Attila Németh, editor.

"Many still identify us with Galaktika magazine, although the publisher has a much wider range of activities. Besides the magazines, we publish 40-50 books annually, and not only science fiction", says István.

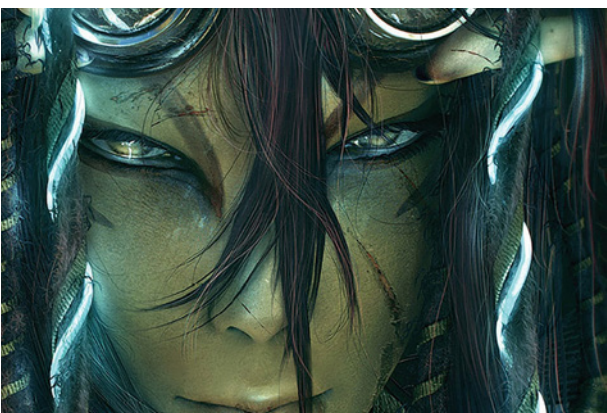
They have received support for the translation and publication of the works of European authors twice within the Creative Europe Programme, in 2014 and in 2017. The volumes in their first project titled Responsibility for Our Future, for Each Other, revolve around the theme of the search for an ideal society and vision for the future. The

application was given the maximum number of points during the evaluation. "We have managed to approach authors from many European countries, several of whom have multiple nationalities, which was definitely an advantage for the application. It's important not to take the application as a routine; even as an experienced applicant, one should always read the documents carefully", Attila suggests to applicants.

Katalin tells us about their second winning project. "The title of our application in 2017 was Meeting of cultures. The book package was selected from the works of authors from former Socialist countries, five of which have been awarded the European Union Prize for Literature. One of the missions of the publisher is to encourage young people to read more, so these books deal with topics and issues that affect them, in their own language."

All three of them emphasise: they find it important that with the support of the programme, they are able to publish the works of European authors as well. "It's much harder to sell science fiction books that are not written by English-speaking authors even though European authors are just as good. We were able to introduce the historical crime books of the Italian Valerio Evangelisti

languages. Luckily, the scheme allows using intermediary languages, where justified. Royalties generate considerable costs for publishers, so it's unfortunate that those are not eligible costs."

They all agree that the biggest advantage of the Creative Europe Programme is that it gives the publisher the opportunity to experiment, and that it truly contributes to the diversification of culture within the European Union.

and the Estonian Indrek Hargla with the help of the Creative Europe Programme. Readers have loved these books, we published several volumes from them since then. We are very happy that we can spend the support on communication and promotion costs as well. This way we get the chance to invite the authors to book fairs, and host book premieres and book signing events for them. Readers are also grateful for this, because meeting their favourite authors in person is a great experience for them."

There are some difficulties as well. "The budget part and preparing the final report are not easy, just as finding well-qualified translators for smaller

ÚSÉGE AZ AMERIKAI
ÓKÉVAL VETEKSZIK?"

– DELOS SF

Responsibility for Our Future, for Each Other

2014. 09. 01.—2015. 10. 30.

98 857 EUR

Meeting of Cultures—translating 10 novels into Hungarian

2018. 01. 01.—2019. 07. 31.

98 000 EUR

Mindspace

Mitől válik élhetővé és szerethetővé egy város? Hogyan tudjuk bevonni a helyi lakosokat egy-egy városrész fejlesztésébe és hogyan befolyásolhatják ezek a kezdeményezések a városrész identitását? Ezekre a kérdésekre keresi a választ a *Shared Cities: Creative Momentum* elnevezésű projekt, amely a városi lét jelenkori közösségi és urbanisztikai kihívásait járja körbe. A hat különböző országból tizenegy partner nemzetközi együttműködésének eredményeként számos kutatás, esemény, program kerül megrendezésre 2016 és 2020 között. A projekt hazai társszervezői a Kortárs Építészeti Központ és a Mindspace. Kobrizsa Ádámmal, a Mindspace vezetőjével beszélgettünk.

„A városi tér és az emberek jóléte mára már kulturális kérdés is. Örülök, hogy az Európai Unió olyan projekteket is támogat, amelyek nem a klasszikus értelemben foglalkoznak kultúrával, hanem feszegetik a kulturális fogalmak határait” – hangsúlyozza a projekt jelentőségét Kobrizsa Ádám.

A Mindspace csapata különböző kreatív ötletekkel próbálja összehangolni a városlakókat a környezetükkel: városi játékokat, kulturális és szakmai eseményeket, történetíró pályázatot szerveznek ennek érdekében. A Shared Cities projekt keretében főleg Józsefvárosban belül foglalkoznak közösségépítéssel a kerületben elindult különböző városfejlesztési és identitáskereső folyamatokra reflektálva. A másik hazai szervezet, a Kortárs Építészeti Központ pedig két projektjével vesz részt az együttműködésben: a 2011 óta minden év tavaszán megrendezésre kerülő *Budapest100* fesztivállal és a nemrég indult *Csepel Művek* projekttel. A 2018-as Budapest100 keretein belül a két hazai

szervezet szorosabban is együttműködik, ugyanis az idei eseménysorozat témája a terek. Így fontos szerepet kapnak a józsefvárosi terek a Mindspace közreműködésével, amelybe a kerület különböző civil szervezeteit és intézményeit is igyekeznek bevonni. A projekt átfogó célja, hogy közelebb hozza az embereket a városfejlesztéshez és urbanisztikához különböző közösségépítő és kulturális események vagy épp művészeti kezdeményezések által. A Mindspace szervezésében térspecifikus installációk, városi séták, kutatások és beszélgetéssorozatok valósulnak meg, amelyek a VIII. kerületre hívják fel a figyelmet olyan témákat fessegetve, mint a dzsentifikáció, a városidentitás vagy a közösségi városfejlesztés. Ezen belül is a Rákóczi tér és környéke került fókuszba az elmúlt időszakban. Különböző eseményeken keresztül a negyed pozitív identitásán dolgoznak a helyi lakókkal közösen. A cél egy közös vízió megalkotása egy élhetőbb, pezsgőbb és kreatívabb városrész kialakítása érdekében.

„Nehéz helyzetben vagyunk most, mivel a mai politikai helyzet nem feltétlenül kedvez az alulról jövő kezdeményezéseknek. Ezért arra is keressük a választ, hogyan tudják az általunk szervezett események elérni az önkormányzati vagy a városi döntéshozókat, és hogyan tudjuk befolyásolni a városfejlesztési stratégiák alakulását” – meséli Kobrizsa Ádám.

A projekt főleg a közép-kelet-európai városokra fókuszál. A négyéves együttműködésben Belgrád, Berlin, Pozsony, Katowice, Prága, Varsó és Budapest különböző kulturális szervezetei vesznek részt. A partnerséget pedig a németországi Goethe Intézet vezeti. A Mindspace vezetője szerint a cégük az egyik legkisebb részt vevő szervezet, de ezért is jelent a projekt jó lehetőséget számukra a tanulásra és a nemzetközi jó gyakorlatok elsajátítására. Emellett a négyéves periódus egyfajta biztonságot és tervezhetőséget hozott a szervezet életébe.

What makes a city liveable and lovable? How can we engage locals in the development of an urban area, and how may these initiatives influence the identity of a district? The project Shared Cities: Creative Momentum, which reflects on the community challenges and urbanistic issues of modern city living, is looking for answers to these questions. As the result of an international collaboration of 11 partners from six countries, numerous studies, events and programmes are being realised between 2016 and 2020. The Hungarian co-organisers of the project are the Contemporary Architecture Centre and Mindspace. We talked to Ádám Kobrizsa, the head of Mindspace.

"By now, urban spaces and the well-being of people are cultural issues as well. I'm glad that the European Union also supports projects that do not work with culture in the classic sense, but stretch the boundaries of cultural concepts", emphasises Ádám the significance of the project.

The team of Mindspace tries to harmonise city dwellers with their environments through various creative ideas: to this end, they organise urban games, cultural and professional events, a story-writing competition and many other activities. Within the Shared Cities project, they do

community development mainly in Józsefváros, reflecting on the different processes of urban development and a search for identity that started in the district. The other Hungarian organisation, the Contemporary Architecture Centre contributes to the collaboration with two projects: with the Budapest100 festival that has been organised each spring since 2011, and with the recently started Csepel Művek project. During the Budapest100 in 2018, the organisations cooperate more tightly, as the theme of the festival is squares. As a result, the squares of Józsefváros will have an important role in the series of events, with the contribution of Mindspace. They strive to engage the various NGOs and institutions of the district as well. The overall goal of the project is to bring people closer to urban development and urbanism, through a range of community development activities, cultural events, and arts initiatives. Mindspace organises space-specific installations, urban walks and talk series that focus on the 8th district, tackling topics such as gentrification, urban identity or community-based urban development. Recently, the focus has been particularly on Rákóczi square and its surroundings. They work on creating a positive identity for the quarter through various events, together with locals. The goal is creating a shared vision for a more liveable, lively and creative district. "We are in a difficult situation

good opportunity for them to learn, and implement international good practices. Additionally, the four-year period has also given the organisation a sense of security and predictability.

now, as today's political climate is not particularly supportive of grassroots initiatives. So we are also looking for the answer to how the events organised by us can reach municipal or city-level decisionmakers, how we can influence the progress of urban development strategies", tells us Ádám.

The project focuses especially on Central Eastern European cities. The participants of the four-year cooperation are the various cultural organisations of Belgrade, Berlin, Bratislava, Katowice, Prague, Warsaw and Budapest. The partnership is led by the German Goethe Institute. According to Ádám, Mindpace is one of smallest participant organisations, but this means that the project is a

Shared Cities: Creative Momentum

2016. 06. 01.—2020. 02. 28.

1 616 423,92 EUR

projektvezető

partnerek

fotó: Nagy Attila

A Müpa nemcsak Magyarország, de Európa egyik legjelentősebb kulturális intézményeként egyszerre ad otthont komoly-, kortárs, könnyű-, jazz- és világzenének, operának, újcirkusznak és kortárs táncnak egyaránt. A széles palettán mozgó, minőségi kulturális események befogadásán és létrehozásán kívül az is fontos az intézmény számára, hogy támogassa a tehetséges fiatal előadó-művészeket és hozzájáruljon nemzetközi megismertetésükhöz. A 2018 elején indult *Classical Futures Europe* elnevezésű platform projekt a komolyzenei tehetséggondozást tűzte ki célul, amelyhez csatlakozott a Müpa is. A projektről és előzményeiről beszélgettünk Gaál Judittal, a Müpa művészeti főtákarával.

„A Müpa már 2011 óta tagja az Európai Hangversenytermek Szervezetének (ECHO), amely támogatja a koncerttermek közötti együttműködést és tudásátadást. A hálózat tagjai rendszeresen találkoznak, ahol közös programokat hoznak létre. A hálózat kezdeményezésével született meg a Classical Futures Europe elnevezésű platform projekt, amely a fiatal, feltörekvő komolyzenei tehetségeknek kíván lehetőséget nyújtani, hogy bekerüljenek a nemzetközi zenei élet körforgásába. A négyéves együttműködésben a Müpa mellett olyan neves európai kulturális intézmények vesznek részt, mint a londoni Barbican, a brüsszeli BOZAR, az Elbphilharmonie Hamburg vagy az amszterdami Concertgebouw. A projekt éves bontásban valósul meg. A partnerek minden évre ajánlanak előadásokat, projekteket fiatal, tehetséges klasszikus zenei végzettségű – vagy tanulmányaikat folytató – művészekkel. Fontos kritérium, hogy a művészek saját területükön kiemelkedő tehetségű külföldiek, de Európában

Mohamed Momo Hiber, fotó: Antoine Poupel

élők legyenek. Emellett a platformtagok számára fontos még, hogy ne csak koncerteket, előadásokat, hanem egyéb, ezekhez kapcsolódó edukációs vagy közönségfejlesztő rendezvényeket – például közönségtalálkozókat, workshopokat – valósítsanak meg. A feltörekvő művész fogalma rendszerint megosztja a szakmát, ezért ki kellett találnunk egy olyan közös követelményrendszert, amelynek minden részt vevő művész meg kell, hogy feleljen. Ezért a partnerek csak olyan 35 év alatti európai művészeket hívhatnak meg, akik náluk még nem léptek fel” – mondja Gaál Judit.

A projekt egyik előzménye volt a szintén az ECHO által vezetett *Rising Stars* elnevezésű program. Itt is évente jelöltek egy-két tehetséges fiatalt, majd közösen kiválasztottak hat művészt, akiket a programban részt vevő intézmények meghívtak egy-egy fellépésre. Hatalmas ugródeszkának számít a fiatal előadók életében, hogy felléphetnek a legjelentősebb európai koncerttermekben.

„Igyekszünk mindig azért lobbizni, hogy a magyar művészek is bekerüljenek ebbe a válogatásba, de nincs könnyű dolgunk. Egy angol, francia vagy német előadónak sokkal több lehetősége van a bemutatkozásra, lemezszerződésre, vagy akár bekerülni egy neves művészeti ügynökséghez, aki a szükséges háttérrel és kapcsolatokat biztosítja számára.” Az évek során három magyar művész vett részt a programban: Banda Ádám hegedűművész, Balázs János zongoraművész és Pálfalvi Tamás trombitaművész.

A Műpa idei programjában tíz koncert valósul meg a platform tagjai által ajánlott fiatal művészek közreműködésével. Gaál Judit ezek közül a zongorista Pallavi Mahidharát emeli ki, aki az Óbudai Danubia Zenekarral lép majd közösen színpadra Farkas Róbert vezényletével, aki maga is fiatal tehetség. Emellett még a *CAFe Budapest* fesztivál keretében megrendezésre kerülő némafilmvetítéssel egybekötött koncertre hívja fel a figyelmünket. Wilhelm Murnau *Az utolsó ember* című filmjéhez írt zenét a cseh Karol Beffa, a koncert szólistája pedig a tehetséges, fiatal orgonaművész, Filip Presseisen lesz.

Palace of Arts (Müpa Budapest), as one of the most prominent cultural institutions not only in Hungary, but also in Europe, hosts a plethora of genres from classical, contemporary, pop, jazz and world music to opera, new circus and contemporary dance. Beyond hosting and creating a great variety of quality cultural events, supporting talented young performing artists and contributing to their international recognition is also important for the institution. The goal of the platform project Classical Futures Europe, that started at the beginning of 2018, is talent promotion within classical music, and Palace of Arts is part of the initiative. We talked about the project and its background to Judit Gaál, the Artistic Coordinator of the Palace of Arts.

Palace of Arts has been a member of the European Concert Hall Organisation (ECHO) since 2011, which supports collaboration and knowledge sharing between concert halls. The members of the network meet regularly and create joint programmes. The platform project Classical Futures Europe, which wishes to offer emerging talents in classical music the opportunity to join the international musical scene, was created as the network's initiative. The partnership in the four-year collaboration include prestigious European cultural institutes such as the Barbican in London,

BOZAR in Brussels, the Elbphilharmonie Hamburg and the Concertgebouw in Amsterdam. The project works on an annual basis. For each year, the partners suggest performances and projects with young, talented artists qualified in or studying classical music. An important criterion is that the artists must be outstanding talents in their field, and must be from abroad—but living in Europe. It's also important for the platform members to organise related educational or audience development events such as meet-and-greet events and workshops as well, beyond the concerts and performances. "The concept of an emerging artist is usually divisive, so we had to come up with a unified system of criteria that all participating artists must meet. For this reason, the partners can only invite European artists under the age of 35 that have not performed for them yet", says Judit.

A predecessor of the project was the Rising Stars programme, also led by ECHO. Here the partners also nominated 1-2 talented young people each year, and then jointly selected six artists that the institutions participating in the programme invited for a performance. Being able to perform in Europe's most prominent concert halls is a huge stepping stone for young performers. "In the Rising Stars programme, we always try to lobby

foto: Réthey Prikkel Tamás

Anaïs Gaudemard, foto: Nicolas Mignani

Danubia Orchestra Óbuda, under the conduction of Róbert Farkas, who is a young talent himself. She also draws attention to a joint concert and silent film screening organised within the CAFé Budapest festival. The Czech Karol Beffa composed music for Wilhelm Murnau's film The Last Laugh, and the soloist of the concert is the talented young organist, Filip Presseisen.

for Hungarian artists to be selected, but it's not an easy job. An English, French or German artist has much more chance to introduce themselves, to sign a record contract or even to be backed by a notable arts agency who provide them with the necessary background and connections." Three Hungarian artists have participated in the programme during the years: Ádám Banda violinist, János Balázs pianist, and Tamás Pálfalvi trumpet player.

In 2018, Palace of Arts hosts ten concerts with the collaboration of the young artists suggested by the platform members. Judit Gaál highlights Pallavi Mahidhara pianist who will share a stage with the

Classical Futures Europe

2017. 12. 15.—2021. 12. 14.

2 000 000 EUR

projektvezető

Művelődési Szint – MŰSZI

fotó: Bognár Benedek & Simon Zsuzsanna

Audiovizuális performansz, VJ-zés, live act, 3D mapping – olyan művészeti megnyilvánulások, amelyek az underground kulturális szcénához és a partykultúrához köthetők. Ezeket a műfajokat és az audiovizuális kultúrát szeretné népszerűsíteni az olasz kezdeményezésre létrejött *LPM – Live Performers Meeting* elnevezésű projekt, amely a már korábbi AVNode hálózathoz kapcsolódik. Az LPM célja az audiovizuális művészetek nemzetközi kapcsolatainak és közönségbázisának építése, valamint audiovizuális alkotások terjesztése és népszerűsítése. A hároméves projekt tizenegy európai ország audiovizuális művészeti fesztiváljait köti össze a művészek mobilitásának támogatásával és a partnerek közötti együttműködések elősegítésével. A projektben magyar részről a Művelődési Szint vesz részt társszervezőként. A projektről és a MŰSZI idén harmadszorra megrendezett különleges audiovizuális művészeti fesztiváljáról beszélgettünk Salamon Júliával, a MŰSZI munkatársával.

„Bátran kijelenthetjük, hogy 2011-ben a MŰSZI is egy multimédiás eseménysorozat kapcsán jött létre. Akkor bukkantak a Blaha Lujza téri Corvin Áruház üres szintjére, amikor Bársony Júlia médiaművész, rendező, az *Interfészek* című több-állomásos installációkból és performanszokból álló darabjához keresett helyszínt, valamint később is számos olyan rendezvényünk volt, amely hasonló kérdésekre kereste a választ, mint a *Live Performers Meeting*” – mesél Salamon Júlia a MŰSZI szakmai kötődéséről.

A MŰSZI azt vállalta a projektben, hogy a partnerekhez hasonlóan szervez egy tematikus fesztivált

hazai és nemzetközi művészek részvételével, mivel akkor még Magyarországon nem voltak olyan többnapos rendezvények, amelyek az audiovizuális performanszt, a VJ-zést és egyéb kísérleti művészeti formákat helyeztek volna a középpontba. Így a nemzetközi hálózat partnereivel közreműködve született meg az első hazai, kimondottan az audiovizuális művészetek és a VJ-zés köré szerveződő fesztivál, a *Riders on the Mall* (ROM), amely magyar és külföldi előadókat, VJ-ket, audiovizuális performanszokat és live acteket mutat be. Az eseménysorozat célja, hogy a VJ-zés és a hozzá kapcsolódó műfajok progresszív formáit kutassa, vagyis azt, hogy hogyan lehet egy olyan elektronikus hang-fény környezetet létrehozni, amely a digitális kép térbeli használatát szélesebb körben teszi elérhetővé, érthetővé és élvezhetővé.

„Úgy gondolom, hogy hiánypótló eseményt sikerült 2016-ban létrehoznunk, mert bár a VJ-zés vagy az analóg, majd digitális képalkotás városi térbe

való kiterjesztése itthon is a kora '90-es évekre nyúlik vissza, a köztudatban sokszor még ma is a partykultúrához, az éjszakai életéhez kapcsoljuk és nem feltétlenül gondolunk rá művészetként, legalábbis egy adott szubkulturális közegen kívül. Fontosnak tartom, hogy reflexíven gondolkodjunk az audiovizuális művészetekről és a technológia szerepéről, használatáról a társadalomban. Ebbe a diskurzusba kívánt bekapcsolódni a ROM fesztivál, ezzel felületet adva egyfajta érzékenyítésnek és tudáscserének, elsősorban előadás-sorozatokon, beszélgetéseken és workshopokon keresztül. Egyébként több hasonló átfogó kezdeményezés is működik itthon, mint például a Zsolnay Fényfesztivál Pécsen, amely szintén 2016-ban indult, vagy a ROM fesztivál partnere, a 2014 óta havi kiadásokkal jelentkező *smART! XTRA*-sorozat a Trafó Klubban, a *Crosstalk* videóművészeti fesztivál, a Kitchen Budapest tehetséggondozásra épülő és médiapedagógiai programjai, és még folytathatnánk a sort” – teszi hozzá Salamon Júlia.

2018-ban harmadik alkalommal szervezte meg a ROM fesztivált a MŰSZI csapata. Ezúttal a 2017 őszén kialakult különleges helyzetre próbáltak reflektálni, hiszen a MŰSZI-nek ki kellett költöznie a Corvin Áruházból. Így a fesztivál központi tematikája lett, hogy milyen keretek között tudnak foglalkozni a független intézmények, decentralizált platformok helyzetével. Arra a kérdésre keresték a választ, hogy hogyan lehet a technológia segítségével új infrastruktúrákat, rendszereket, vagy akár mozgalmakat létrehozni.

Audiovisual performance, VJing, live act, 3D mapping—artistic manifestations which can be linked to the underground cultural scene and party culture. Founded by an Italian initiative, the project named LPM (Live Performers Meeting), related to the former AVNode network, wishes to promote these genres and the audiovisual culture. The objective of LPM is to establish international relationships and audience base for audiovisual arts and to promote audiovisual art works. The three-year project links audiovisual art festivals in 11 European countries by promoting the mobility of artists and fostering the cooperation of the partners. Művelődési Szint (Community & Art Floor, in short: MŰSZI) participates in the project as a co-organizer from Hungary. We asked Júlia Salamon, staff member of MŰSZI, about the project and the special audiovisual art festival organized by MŰSZI held for the third time in 2018.

"It is safe to say that MŰSZI was established in 2011 in connection with a series of multimedia events. They found the empty floor of Corvin Department Store at Blaha Lujza square when Júlia Bársony media artist and director was searching for a venue for her play consisting of multistation installations and performances. Later we had several events which were looking for the answer to similar questions as the Live Performers Meeting", informs

us Júlia about the professional connection of MŰSZI to the project.

In the project, similarly to its partners, MŰSZI committed to organize a themed festival with the participation of Hungarian and foreign artists since at that time there were no multi-day events in Hungary focusing on audiovisual performances, VJing and other experimental art forms. Thus, as a result of a collaboration with the partners of the international network, Riders on the Mall (ROM), a festival dedicated exclusively to audiovisual artists and VJing has been established which showcases Hungarian and foreign performers, VJs, audiovisual performances and live acts. The objective of the event series is to research the progressive forms of VJing and the related genres, namely how an electronic environment of voices and lights can be created which makes the spatial use of digital pictures available, understandable and enjoyable.

"I think in 2016 we have managed to establish a niche event. Even though VJing or the extension of analogue and later digital imaging into urban space dates back to the early '90s, common consciousness still links them to party culture and nightlife and we do not necessarily think of it as an art form, at least not outside of a special subculture setting. I consider it important that we think

The team of MŰSZI organized the ROM festival for the third time in 2018. This time they tried to reflect on the special situation that arose in the autumn of 2017 when MŰSZI had to move out from the Corvin Department Store. Thus, the central theme of the festival was the limits in which we can deal with the situation of independent institutions and decentralized platforms. They searched the answer to the question of how it was possible to create new infrastructures, systems or even movements with the help of technology.

reflexively about audiovisual arts and about the role and benefits of technology in the society. I think ROM festival wanted to join that discourse, providing an interface to a kind of sensitising and knowledge exchange, primarily through courses, conversations and workshops. By the way, there are more similar comprehensive initiatives in Hungary, such as the Zsolnay Light Festival in Pécs, which also started off in 2016, or the smART! XTRA series, a partner of the ROM festival which has been organizing its monthly events since 2014 in Trafó Club, the Crosstalk video art festival, the programmes of Kitchen Budapest that are based on talent management and media education, and I could continue the list", enthuses Júlia.

LPM 2015 > 2018 - Live Performers Meeting

2015. 06. 01.—2018. 05. 31.

740 000 EUR

projektvezető

partnerek

Noran Libro Kiadó

A Noran Libro Kiadó egyike azoknak a magyar kiadóknak, amelyek már két sikeres pályázatot tudhatnak maguk mögött a 2014-es időszak kezdete óta. 2015-ben kilenc, 2017-ben tíz könyv lefordítására és megjelentetésére kaptak támogatást. A külföldi irodalom szerepéről, a novellák kiadásáról és az uniós támogatás hazai hatásáról Karádi Évával, a Noran Libro Kiadó pályázatírójával és sorozatszerkesztőjével beszélgettünk.

Az *Új k-európai történetek* című projekt azokba az európai országokba kalauzolja az olvasót, amelyek az utóbbi tizenöt évben csatlakoztak az Unióhoz, vagy még a csatlakozás előtt állnak. Ezek az országok hasonló történelmi tapasztalattal rendelkeznek, valamint sok szempontból hasonló kihívásokkal küzdenek. A kiadó második, a Kreatív Európa Program támogatásával megvalósuló projektje az *Európa női szemmel* című sorozat. A címben is jelzett női szemszög mellett a kötetek Európa észak-déli keresztmetszetét is megrajzolják: Máltától és Ciprustól a Balkánon, Közép-Európán és a Baltikumon át egészen Norvégiaig talált a kiadó egy-egy kortárs női prózairót, akiknek könyveit immár a magyar olvasók is a kezükbe vehetik.

A regények mellett mindkét sorozatban szerepelnek novelláskötetek is. Ezek megjelentetése általában nehézséget okoz a kiadóknak, mivel a novellák sokkal kevésbé piacképesek a regényekhez képest. A műfaji sokszínűség miatt azonban a műfordítási pályázat ösztönzi a kispróza fordítását is.

„Mivel korábban több kortárs európai irodalmi folyóirat és könyvsorozatokat szerkesztőjeként dolgoztam, például a L'Harmattan Kiadó *Valahol*

Európában című sorozata, amelyet az EU is támogatott, sok külföldi szerzővel álltam kapcsolatban; olyanokkal is, akik kispapírt írnak. Ez a körülmény, és az, hogy a Noran Libro Kiadó egyébként is sok novellát ad ki, segített abban, hogy ne csak regények lefordítására és kiadására pályázhassunk” – mondja Karádi Éva.

„Külföldi irodalmat olvasni mindig nagy élmény. A szomszédainkra ugyanúgy rácsodálkozunk, mint a távolabbi országok szerzőire, a különbségek és a hasonlóságok is érdekesek. A külföldi irodalmat viszont nehéz úgy eladni, ha a hazai közönség nem ismeri a szerzőt” – mesél Karádi Éva a kihívásokról.

„Ezért nagy szükség van az anyagi támogatásra ahhoz, hogy meg lehessen hívni az írókat egy-

egy jelentős könyves eseményre, és meg lehessen teremteni a lehetőséget az olvasókkal való találkozásra. Az is fontos, hogy legyen egy »magyar hangjuk«, egy ismert hazai arc, aki be tudja mutatni a külföldi szerzőt a magyar közönségnek.”

Karádi Éva a pályázat nagy előnyének a logikus felépítés mellett azt tartja, hogy nem egyes könyvek, hanem három-tíz könyvből álló könyvsomagok lefordítására, kiadására és terjesztésére lehet pályázni. Úgy gondolja, ez nemcsak a kiadókat, de az olvasókat is motiválja, hiszen egy-egy egység, vagy legalábbis egy bizonyos tematikát körüljáró sorozatból szívesen választanak ki több kötetet is. Ugyanakkor úgy látja, hogy egyrészt rendszeresen visszatérő probléma az önrész előteremtése, másrészt a pályázatok értékelése során a kis nyelvekről nagy nyelvekre történő fordítás előnyben részesítése hátrányt jelent a magyar kiadók számára.

A műfordítási program jelentőségét így foglalja össze: „Az európai uniós támogatás nagyon nagy hatással van a külföldi szépirodalom kiadására Magyarországon. Az elmúlt években megerősödött itthon a kortárs nemzetközi irodalom, és elérhetővé vált az európai irodalom a magyar olvasók számára is. Az irodalom empátiát ébreszt az olvasóban más emberek, más kultúrák iránt, ezzel pedig a leginkább alkalmas arra, hogy az európaiságot erősítse.”

Noran Libro Publishing is one of the Hungarian publishers that have already had two successful applications since the beginning of the 2014 period. They received support for the translation and publication of nine books in 2015, and ten books in 2017. We discussed the role of foreign literature, the publication of short stories, and the effect of EU funding on the Hungarian market with Éva Karádi, the promoter and series editor of the publisher.

The project titled New Europe Stories takes readers on a tour around European countries that joined the European Union in the past fifteen years, or are yet to join. These countries have similar historical experience and are struggling with similar challenges in many regards. The second project of the publisher realised with the support of the Creative Europe Programme is the series titled Europe From a Female Perspective. Beside the focus on female writers highlighted in the title, the books also draw the North-South cross-section of Europe: the publisher found contemporary female prose writers from Malta and Cyprus through the Balkans, Central Europe, and the Baltics all the way to Norway, whose books are now available to Hungarian readers as well. Besides novels, short story collections can also be found in both series. The publication

of these is usually problematic for publishers, as short stories are far less marketable than novels. However, the literary translations scheme encourages the translation of short prose as well to promote a diversity of genres. "Since I have previously worked as the editor for a number of contemporary European literary journals and book series—such as the Somewhere in Europe series of L'Harmattan Press, supported by the EU as well—I had been in contact with many foreign authors, including those who write short prose. This circumstance, and the fact that Noran Libro Publishing already publishes a lot of short stories, helped us apply for the translation and publication of more than just novels", says Éva.

"Reading foreign literature is always a great experience. We marvel at our neighbours as much as at the authors of other countries; differences and similarities are both interesting. However, selling foreign literature is difficult if the local audience doesn't know the author", tells us Éva about their challenges. "For this reason, the financial support is much needed in order to invite the authors to notable literary events and create the opportunity for them to meet readers. It's also important to find them a »Hungarian voice«, a well-known Hungarian figure who can introduce the foreign author to the Hungarian audience."

impact on the publication of foreign literature in Hungary. In the past years, contemporary international literature has strengthened in Hungary, and the availability of European literature has been extended to Hungarian readers as well. Literature evokes empathy in the reader towards other people and different cultures, and through this, it is the most capable of strengthening a sense of Europeanness.”

Éva notes that besides its logical structure, another big advantage of the scheme is that publishers can apply for the translation, publication and distribution of book packages of 3-10 books, instead of just individual books. She believes that it motivates not only the publishers, but readers as well, because they are happy to select several volumes from a series that is unified or at least revolves around a certain theme. At the same time, she feels that raising their own funds is a regularly recurring problem, and that the preference of translation from small languages to big ones poses a disadvantage to Hungarian publishers.

Éva summarises the significance of the literary translation programme with the following: “The support of the European Union has a tremendous

New Europe Stories

2015. 09. 01.—2017. 06. 30.

54 300 EUR

EUROPE from FEMALE PERSPECTIVE

2017. 01. 01.—2018. 12. 20.

49 500 EUR

Ördögkatlan Fesztivál

Akik jártak az elmúlt években az Ördögkatlan Fesztiválon, azok számára nem ismeretlen Both Miklós ukrán népzene és kultúra meglevénítő udvara, ahol idős ukrán nénik élöben közvetítik a hosszú évek óta feledésbe merült hagyományokat. Azt viszont talán kevesebben tudják, hogy a 2017-ben már másodszorra megrendezett ukrán udvart és Both Miklós *Ismeretlen Ukrajna* című koncertjét a Műpában egy többéves kutatási és gyűjtési folyamat előzte meg, amelyre egy nemzetközi együttműködési projekt, a POLYPHONY is épül. Az Ördögkatlan Fesztivál vezetésével megvalósuló POLYPHONY az egyetlen jelenleg is futó együttműködési projekt, amelyben egy magyar szervezet a fő pályázó. Both Miklóssal, a projekt megálmodójával és vezetőjével beszélgettünk.

„Az első találkozásom az ukrán népzenevel 2013-ban történt, amikor a zenekarunkkal egy nyugat-ukrajnai fesztiválon játszottunk. Itt hívta fel a figyelmemet a fesztiválszervező a szintén fellépő közép-ukrajnai asszonyokra, akik három szólamban énekelték népdalaikat. Ekkor hallottam életemben először ezt a fajta háromszólamú zenét, és eldöntöttem, hogy amint lehet, elmegyek oda, hogy élöben is hallhassam. Ezt követően indultam el az első ukrán expedíciómra.”

Már az első utazás után világos volt, hogy mennyire értékes, különleges és eddig még szisztematikusan nem gyűjtött és kutatott népzenei hagyomány él Ukrajna különböző falvaiban. Az Európa-szerte megszűnő paraszti kultúra utolsó képviselőivel találkozhatunk idős ukrán asszonyok személyében. Both Miklós célja az volt, hogy a szólamokat hatá-

rozottan elkülöníthető és minőségében kimagasló audio- és videoanyagot hozzon létre. Többéves gyűjtő- és kutatómunkájának eredményeként eddig több mint 1500 dal került rögzítésre közel 100 különböző faluban.

2016-ban merült fel az igény, hogy egy nemzetközi együttműködés keretében tovább gyűjtsék, kutassák és nem utolsósorban népszerűsítsék az eltűnőben lévő élő népzenei hagyományt. Both Miklós kezdeményezésére született meg a POLYPHONY projekt – az Ördöghatlan Fesztivál vezetésével. A projekt tudományos háttérét az ukrán népi kultúrával foglalkozó Ivan Honchar Múzeum (Kijev) biztosítja. A partnerséget pedig tovább színesíti a francia di mini teatro, akik az előadó-művészet szempontjából közelítik meg a témát.

A kétéves együttműködés fő célja további expedíciók szervezése mellett egy olyan időtálló és mindenki által hozzáférhető online archívum létreho-

zása, amely rendszerezi és bemutatja a kiemelkedő népzenei örökségen túl a paraszti kultúra utolsó megnyilvánulásait. A projekt során Both Miklós vezetésével több ország művészei egy különleges koncertélményt hoznak létre, amelyet különböző nemzetközi fesztiválokon fognak bemutatni. A koncert és a hozzá kapcsolódó turnésorozat célja, hogy népszerűsítse és felhívja a figyelmet az ukrán népzenei örökségre.

„Arra törekszünk, hogy a népzene kutatás- és gyűjtés, az ehhez kapcsolódó kutatói tevékenység és a gyűjtött anyag művészeti és tudományos interpretációja segítségével hozzájáruljunk az ukrán népzene mint szellemi kulturális örökség megőrzéséhez és széles körű népszerűsítéséhez. Az erre vonatkozó stratégiánk lényege, hogy közvetlenül a helyi közösségek még élő gyakorlatából merítünk és ezeket az élő helyi hagyományokat szeretnénk egy más kulturális közegbe emelni, ami túlmutat az ukrán falvak egyre idősödő lakosságán” – emeli ki a projekt lényegét Both Miklós.

A projekt keretein belül 2018-ban is lesz ukrán udvar az Ördöghatlan Fesztiválon, valamint a partnerség egy nagyszabású kiállítást készít elő, amelyet Kijev egyik legjelentősebb kiállítóterében, az Arsenal épületében mutatnak be várhatóan 2018 decemberében.

Those who attended Ördögkatlan Fesztivál (the Devil's Cauldron Festival) in the recent years are familiar with Miklós Both's yard which presents Ukrainian folk music and culture where elderly Ukrainian women revive the traditions that have been forgotten for many years. But fewer people may know that the Ukrainian yard that was held for the second time in 2017, and Ismeretlen Ukrajna (Unknown Ukraine), Miklós Both's concert in the Palace of Arts (Müpa Budapest) had been preceded by a research and recording phase that lasted for several years. POLYPHONY, an international cooperation project that is built on this research and recording, is the only ongoing project implemented by a Hungarian project leader, Ördögkatlan Fesztivál. We talked to Miklós Both, the creator and leader of this project.

"My first encounter with Ukrainian folk music took place in 2013 when our band played at a festival in Western Ukraine. One of the festival organizers drew my attention to the Central Ukrainian women who were also going to perform there and who were going to sing their folk songs in three voices. It was the first time I heard this kind of three-voice music and decided that I would travel there as soon as I can in order to hear it at the place of its origin. And off I went to my first Ukrainian expedition", recalled Miklós his memories of the early days of

the project. After the first expeditions it was clear how valuable and special that folk music tradition was which lived on in the different villages of Ukraine and which had not been systematically researched and gathered before. There, one could meet old Ukrainian women, the last representatives of the peasant culture that is vanishing throughout Europe. The objective of Miklós Both was to create high quality audio and video materials on which all the voices could definitely be separated. As a result of his research and recording work, so far 1500 songs have been recorded in almost 100 different villages.

In 2016 the need arose, that this vanishing live folk music tradition should be further gathered, researched into and last but not least be promoted. By the initiative of Miklós Both, the POLYPHONY project was launched—with the coordination of Ördögkatlan Fesztivál. The scientific background of this project is provided by Ivan Honchar Museum from Kiev which is showcasing and preserving Ukrainian folk art. The French di mini teatro adds more colours to this partnership by approaching this topic from the aspect of performing arts.

In addition to organizing more expeditions, the objective of this two-year cooperation is to create a durable online archive which is made available

fotó: Rozsnyói András

interpretation of the gathered material. The core of our strategy is to take the living practices of local communities and to elevate these living local traditions into another cultural medium which goes beyond the local population”, describes Miklós the essence of the project.

Within the framework of the project, in 2018, too, there will be a Ukrainian yard at Ördögkatlan Fesztivál. The partnership also prepares a large-scale exhibition which will be exhibited in the building of the Arsenal, the most significant exhibition room in Kiev, probably in December 2018.

to everybody and which organizes and presents the last manifestations of the peasant culture, and also preserves prominent folk heritage. During the project, with the lead of Miklós Both the artists from several countries create a concert experience that they are going to perform at different international festivals. The objective of the concert and the related tour is to promote and to draw attention to Ukrainian folk music heritage.

“We strive to contribute to the preservation and extensive promotion of Ukrainian folk music as an intellectual and cultural heritage by researching and gathering folk music, by the related research activities and by the artistic and scientific

POLYPHONY - Collection of the disappearing European Heritage

2017. 05. 19.—2019. 03. 18.

200 000 EUR

projektvezető

partnerek

Petőfi Irodalmi Múzeum

A *Literary Europe Live* elnevezésű platform egy több mint tizenöt éves nemzetközi hálózat és folyamatos együttműködés eredményeként jött létre, amely tizenhat európai irodalmi fesztivált és helyszínt foglal magába. A platform célja, hogy bemutassa és népszerűsítse az európai irodalom sokszínűségét és felhívja a figyelmet a feltörekvő, pályakezdő irodalmi tehetségekre. A kétéves együttműködésben magyar részről a Petőfi Irodalmi Múzeum, azon belül is a Magyar Könyv és Fordítástámogatási Iroda vett részt. A projektről Jeney Zoltánnal, az iroda vezetőjével és munkatársával, Füle Ágnessel beszélgettünk.

A PIM Fordítástámogatási Irodája és elődje, a Magyar Könyvalapítvány már több mint tizenöt éve dolgozik együtt a platformot vezető és kezdeményező wales-i Literature Across Frontiers elnevezésű szervezettel, akiknek legfőbb célkitűzése, hogy egy interkulturális párbeszéd alakulhasson ki az irodalmon keresztül egy egyre szélesebb közönség bevonásával Európa-szerte. A projekt keretein belül a Magyar Könyv és Fordítástámogatási Iroda két műfordító workshopot szervezett. Mindkét esetben két-két szerző verseit fordították több európai nyelvre a költők személyes közreműködésével. A workshopokat nyilvános beszélgetések és felolvasások követték.

„Fontosnak tartottuk, hogy fordítókat is bevonjunk a projektbe és támogassuk a munkájukat, mert az esetek többségében az irodalmi kezdeményezések reflektorfényében a szerzők állnak” – hangsúlyozza a fordítók fontosságát Jeney Zoltán.

A 2016-ban és 2017-ben megrendezett workshopok apropóját az adta, hogy a kiválasztott szerzők,

Talán ebben, a tudáscserében mutatkozik meg leginkább a projekt eredménye. „Fontosnak tartom, hogy szembesüljünk azzal a ténnyel, hogy más országokban is hozzánk hasonló problémákkal küszködnek az irodalommal foglalkozó szervezetek, és hogy együtt sokkal könnyebb ezekre megoldási lehetőségeket kidolgozni” – foglalja össze a projekt eredményeit Jeney Zoltán.

Juana Adcock, Kollár Árpád, Andrei Dósa és Arvis Viguls azon tíz-tíz kiválasztott irodalmi alkotó között volt, akiket a platform zsűrije a New Voices from Europe titulussal illetett. A kezdeményezés célja minden évben tíz olyan európai országból származó irodalmi tehetséget bemutatni, akiknek nincs még több évtizedes munkásság a hátuk mögött, de saját országukban már ismertek, és a zsűri véleménye szerint a tágabb nemzetközi közönség számára is érdekes és fontos témákkal foglalkoznak. Jeney Zoltán elmondta, hogy ez egy olyan egyedülálló lehetőség a fiatal pályakezdőknek, amely nagyban hozzájárul karrierjük nemzetközi fejlődéséhez.

Emellett a projekt nemcsak a fiatal szerzők számára biztosított megjelenési és mobilitási lehetőséget, hanem a múzeum és az iroda dolgozói is betekintést nyerhettek a legnagyobb európai irodalmi fesztiválok és szervezetek működésébe.

The platform named Literary Europe Live was established as a result of a continuous cooperation of a more than 15-year old international network which involved 16 European literature festivals and event venues. The objective of the platform is to introduce and promote the diversity of European literature and to draw attention to emerging literature talents. From Hungary, the Petőfi Literature Museum (PIM), particularly its Hungarian Books and Translations Office participated in this two-year cooperation. We interviewed Zoltán Jeney, Head of Office and his colleague, Ágnes Füle to ask them about the project.

PIM's Translations Office and its predecessor, the Hungarian Book Foundation has been working together for more than 15 years with the Welsh organisation, Literature Across Frontiers, the initiator and leader of the platform, whose main objective is to start an intercultural dialogue through literature with the involvement of a broader audience throughout Europe. Within the framework of the project, the Hungarian Books and Translations Office has already organized two literary translator workshops. During both events, the poems of two authors respectively, were translated into several European languages with the authors' personal contribution. The workshops were followed by public discussions and poetry

readings. "We considered it important to involve translators in the project and to support their work, because in most of the cases the authors are in the limelight of the literary initiatives", stressed Zoltán the importance of translators in the process.

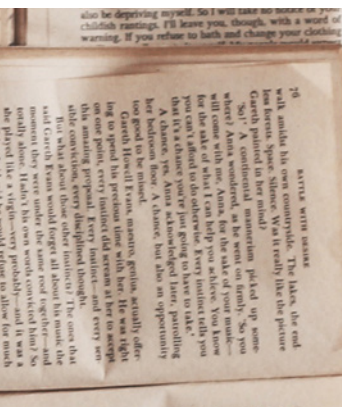
The reasons for the workshops to be organised in 2016 and 2017 were that the chosen authors, Juana Adcock, Árpád Kollár, Andrei Dósa and Arvis Viguls were among the 10 chosen literary creators who were given the title New Voices from Europe by the jury of the platform each year. The objective of the initiative is to introduce literary talents every year from 10 European countries who do not have decades of work behind them, however, they are well-established in their home countries and, according to the opinion of the jury, they deal with issues that can also be interesting and important to a wider international audience. Zoltán also told us, that this is a unique opportunity for up-and-coming writers and poets and this might have a major contribution to the development of their international careers.

Moreover, the project not only provides opportunities for young authors to publish their literary works and to be more mobile but the staff of the museum and the office can also gain insight into the functioning of the biggest European

literary festivals and organizations. "The result of the project may manifest mostly in this knowledge exchange. I consider it important that we face the fact that organizations dealing with literature are struggling with similar problems and that together it is easier to develop a solution for these", summarizes Zoltán the results of the project.

Literary Europe Live

2015. 10. 01.—2017. 09. 30.

955 425,56 EUR

projektvezető

Piros Orr Bohócdoktorok Alapítvány

A bohócdoktori tevékenységet Magyarországon a Piros Orr Bohócdoktorok Alapítvány honosította meg. Kezdetben csak Budapesten, mára már vidéki gyerekkórházakban, idősothonokban is rendszeresen vizitelenek. A különböző európai országok Piros Orr bohócdoktori tevékenységeit a RED NOSES Clowndoctors International ernyőszervezete fogja össze egy nemzetközi hálózattá. A hálózat tagjai arról ismertek, hogy életörömet és mosolyt visznek a beteg és szenvedő embereknek. Eredményességük egyik titka, hogy a Piros Orr Bohócdoktorok olyan művészek, akik folyamatosan képzik magukat és komolyan veszik a munkájukat. Erre reflektált a *The Faces Behind the Nose - Promoting Hospital Clowning as a Recognised Genre of Performing Arts*, azaz *Arcok az orr mögött - A bohócdoktori tevékenység mint elismert előadó-művészeti műfaj támogatása* elnevezésű projekt, amely a bohócdoktorok folyamatos szakmai fejlődését támogatta. A projektről és a magyar szervezet tevékenységéről Gelencsér Tündével, az alapítvány művészeti vezetőjével és munkatársával, Magyar Zsuzsával beszélgettünk.

„Számunkra azért volt nagyon fontos ez a pályázat, mert főleg magánszemélyek adományaiból tudjuk fenntartani az alapítványt, akik a konkrét tevékenységeinkre, a kórházi vizitekre adják a támogatást. Ezért nagyon nehéz forrást találni a szakembereink továbbképzésére és arra, hogy folyamatosan magas művészeti és szakmai színvonalat tudjunk biztosítani” – mondja Magyar Zsuzsa. Ezért a projekt során nagy hangsúlyt kapott a bohócdoktorok oktatása és továbbképzése, valamint az új művészeti formák kidolgo-

zása, amelyek az előadó-művészetet olyan emberekhez is eljuttatják, akiknek egyébként nem lenne lehetőségük kulturális eseményeken való részvételre.

„Fontosnak tartom kihangsúlyozni, hogy a Piros Orr bohócdoktorai művészek, színészek, előadó-művészek, és a művészeti misszióink mellett az is fontos, hogy a tevékenységünket minél színvonalasabban tudjuk végezni” – teszi hozzá Gelencsér Tünde. A projekt fő célja a Piros Orr Bohócdoktorok kórházi munkájának önálló művészeti ággént való elfogadtatása és a közvélemény figyelmének felhívása a bohócdoktori vizitek pozitív szociális és egészségügyi hatásaira.

A 2014 és 2016 között futó projektben több mint 300 előadóművész és több tucat nemzetközileg elismert szakember vett részt szakmai konferenciákon, továbbképzéseken és táborokban. Emellett a különböző országok művészeti vezetőinek

és a bohócdoktoroknak is lehetőségük nyílt csereprogramok keretén belül betekintést nyerni egymás tevékenységébe.

„A csereprogramokat különösen fontosnak tartom, ezek nagyon intenzív és inspiratív szakmai események, ahol rengeteget tudunk tanulni egymástól úgy elméleti, mint gyakorlati síkon” – meséli Gelencsér Tünde.

A projekt nagyban hozzájárult, hogy a hálózaton belül konkretizálják és formalizálják a továbbképzéseket. Így született meg egy komplex, 470 órás képzési terv, amelyet minden bohócdoktornak el kell végeznie. A nemzetközi képzés egy része művészeti fókuszú: nagyrészt színésztérből, bohóctechnikából és improvizációból áll, valamint ehhez kapcsolódnak még olyan elméleti modulok, mint a pszichológia, kommunikáció, szociológia és egészségügyi ismeretek.

Clown doctor activity was introduced in Hungary by the Red Nose Clown Doctors Foundation. In the beginning, they made ward rounds only in Budapest—now they regularly do the same in children's hospitals and retirement homes in the countryside, too. The activities of Red Nose Clown Doctors are united in a single international network by the RED NOSES Clown Doctors International as an umbrella organization. The members of the network are known for bringing joy and smiles to the sick and the suffering. One of the secrets of their success is that Red Nose Clown Doctors are artists who are constantly training themselves and take their work seriously. The project named The Faces Behind the Nose—Promoting Hospital Clowning as a Recognised Genre of Performing Arts reflected on this by supporting the continuous professional development of clown doctors. We talked about the project and the activity of the Hungarian organization with Tünde Gelencsér, artistic director of the foundation, and her colleague, Zsuzsa Magyar.

"The reason why this application was very important for us is that the foundation is funded mainly by donations from individuals who support our specific activities, i.e. making ward rounds. Therefore it is hard to find resources for training our experts and for being able to ensure high artistic

and professional standards", says Zsuzsa Magyar. Thus, during the project, a strong emphasis was put on the education and further training of clown doctors and on developing new art forms which may transmit performing arts to people who would otherwise not have opportunities to participate at such cultural events. "I think it is important to emphasize that the Red Nose Clown Doctors are artists, actors and performers, and beside our artistic mission it is also important that we are able to perform our activities at the highest standards possible", says Tünde Gelencsér. The main objective of the project is to have the hospital work of Red Nose Clown Doctors be recognised as an independent art branch and to raise the general public's awareness about the positive social and health-related effects of the clown doctors' ward rounds.

More than 300 performers and dozens of internationally recognized experts participated at professional conferences, further trainings and camps organized within the framework of the project, that ran between 2014 and 2016. Moreover, within the exchange programmes, artistic directors and clown doctors had the possibilities to get an insight into each other's activities. "I think exchange programmes are extremely important. These are very intensive and inspiring professional

events where we can learn a lot from each other both theoretically and practically”, says Tünde Gelencsér.

The project contributed greatly to the specification and to the formalization of the organisation's trainings within the network. Thus, a complex 470-hour training plan was born which should be completed by each and every clown doctor. A part of the international training is art-focused: it mainly consists of actors' training, clown technique and improvisation, and these are combined with theoretical modules such as psychology, communication, sociology and health care knowledge.

The Faces Behind the Nose – Promoting Hospital Clowning as a Recognized Genre of Performing Arts

2014. 10. 06.—2016. 10. 06.

536 368,25 EUR

projektvezető

partnerek

A Scolar Kiadó kínálatában a kezdetektől fontos szerepet játszik az idegen nyelvű szépirodalom, így jól illeszkedik a kiadó profiljába az a kilenc kötet, amelyek a Kreatív Európa Program támogatásával jelentek meg. A projektekről és a pályázás folyamatáról Érsek Nándor kiadóvezetővel, valamint Kozma Andrással, a kiadó nemzetközi kapcsolatokért felelős munkatársával beszélgettünk.

„Az 1994-es alapítás óta több mint tizenöt nyelvből fordítottunk műveket, több Man Booker-díjas szerzőt vezettünk be a piacra, és a skandináv szépirodalom terén továbbra is a legváltozatosabb portfólióval rendelkező kiadó vagyunk. Ehhez a széles spektrumhoz, különösen a kis nyelvek esetén, elengedhetetlen a különböző pályázati források felhasználása. Ennek részeként a Kreatív Európa Program fontos lehetőséget és tényleges támogatást jelent” – összegzi Érsek Nándor.

A Scolar Kiadó már a Kreatív Európa Program elődjének számító Kultúra Keretprogramban is aktív és sikeres pályázó volt. A 2014 óta tartó időszakban további két nyertes pályázatot nyújtottak be.

A nyertes projektekről Kozma András számol be: „A címek válogatásánál a magas irodalmi minőség és a műfajok változatossága mellett mindkét alkalommal fontosnak tartottuk, hogy a művek valamilyen formában olyan társadalmi, szociokulturális problémákra reflektáljanak, amelyek az új évezred elején egyetemes jelentőségűek.”

Így kerültek a lefordított és megjelentetett könyvcsomagokba a kirekesztés, a környezeti ártalmak,

a mentális zavarok, a szülő-gyermek viszony, a bántalmazás, a családon belüli erőszak vagy a függőségek sokszor provokatív vagy tabunak számító kérdéseit feszegető regények és novelláskötetek. A könyvek többsége a fiatalok nézőpontjából mutatja be a világot, de nem csak a fiatal olvasók számára lehetnek érdekesek.

Hasonlóan nagy hangsúlyt fektettek arra is, hogy a Scolar Kiadónál korábban bemutatott külföldi szerzők további műveit is megismerhessék az olvasók. Így adták ki többek között Janne Teller nagy sikerű *Semmi* című regénye után a dán szerzőnő *Minden* című novelláskötetét, utóbbit már a Kreatív Európa Program támogatásával.

„Több olyan szerzőtől jelentettünk meg könyveket, akik már ismertek voltak a piacon, például

Janne Teller vagy Ian McEwan, de a program lehetőséget teremtett arra is, hogy egy izlandi és egy észt szerzőt is megismertessünk a magyar olvasókkal” – meséli Kozma András.

A pályázás nehézségeiről is meséltek: „A pályázat elszámolása nem egyszerű, és sok adminisztrációs teherrel jár. Az EU Irodalmi Díjas könyvek is megkötik a kezünket, illetve az is felmerül még problémaként, hogy a jogdíjak nem elszámolhatók a pályázatban.”

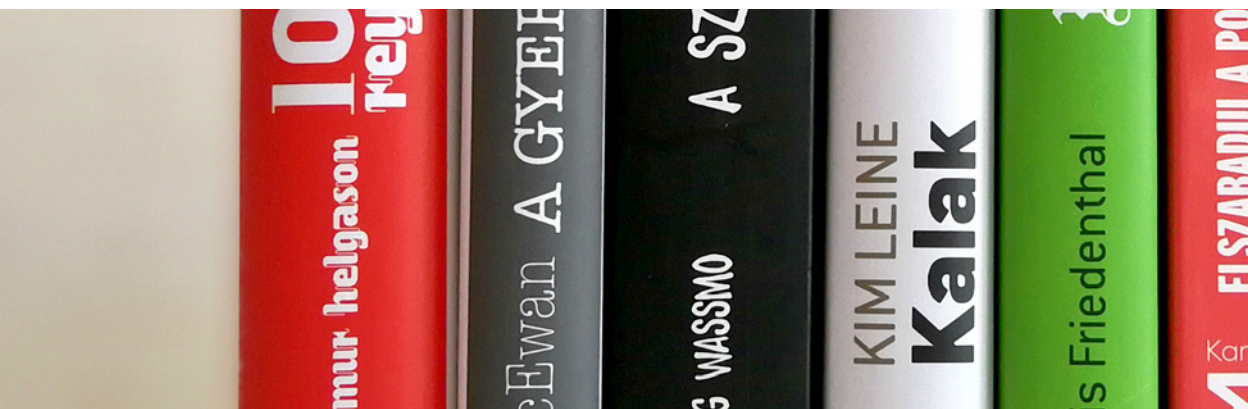
Összességében azonban mindketten kiemelték, hogy az uniós műfordítási támogatás nélkül egyes köteteket egyáltalán nem tudtak volna megjeleníteni, és bizonyos szerzőket csak így volt lehetőségük bevezetni a magyar piacra.

Foreign language literature has always played a prominent role in the selection of Scolar Publishing, so the nine volumes that are being published with the support of the Creative Europe Programme fit well into the profile of the publisher. We discussed the projects and the process of applying for funds with Nándor Érsek, the head of the publishing company, and András Kozma, their international relations representative.

"Since the founding of the publisher in 1994, we have translated works from over 15 languages, introduced several Man Booker Prize winner authors to the market, and we are still the publisher with the most varied portfolio in the field of Scandinavian literature. Applying for and using funds—especially in the case of small languages—is essential for such a broad selection. As a part of this, the Creative Europe Programme means an important opportunity and real support", summarises Nándor Érsek the activities of the publisher, and the significance of the support of the European Union. Scolar Publishing had already been an active and successful applicant in the Culture Programme, the predecessor of the Creative Europe Programme. In the period since 2014, they have had two additional successful applications.

András Kozma tells us about the winning projects. "When selecting the titles, beside high literary quality and a varied range of genres, on both occasions we considered it important that the works, in some form, reflect on social and socio-cultural problems that have a universal relevance at the beginning of the new millennium." This is how novels and short story collections that tackle the often provocative or taboo subjects of exclusion, environmental issues, mental disorders, the parent-child relationship, abuse, domestic violence and addictions were included in the packages of books that were translated and published. The majority of the books present the world through the eyes of young people, but not only young readers can find them interesting.

They put a similarly big emphasis on making additional books of foreign authors previously introduced at Scolar Publishing available to readers. This is how they published, after her greatly successful novel titled Nothing, Janne Teller's short story collection titled Everything, among others—this time with the support of the Creative Europe Programme. "We have published books from several authors that were already known on the market, such as Janne Teller or Ian McEwan, but the Programme also created the opportunity to introduce an Icelandic and

an Estonian author to Hungarian readers”, tells us András.

He also informed us about the difficulties of applying for funds. “Preparing the final report of a project is not simple, and it means a big administrative burden. Books that won the European Union Prize for Literature also tie our hands, and another problem that comes up is the fact that royalties cannot be covered as an expense in the applications.” Overall, they both emphasise that without the literary translation support of the European Union, they wouldn't have been able to publish certain volumes, and that this was the only way they were able to introduce certain authors to the Hungarian market.

Relate (to) Europe - translation of 4 contemporary novels into Hungarian

2014. 09. 01.—2016. 08. 01.

24 143,37 EUR

Youth's Europe

2015. 09. 01.—2017. 08. 01.

28 665,1 EUR

Szépírók Társasága

A szépirodalomban is egyre inkább megnyilvánul az az általános művészeti törekvés, amelynek fókuszában a művészetek társadalmi felelősségvállalása áll, és célja, hogy minél szélesebb társadalmi rétegeket szólítson meg. Ezzel a problémakörrel foglalkozik a SILO (*Socially Inclusive Literature Operation*) elnevezésű projekt is, amelyben Magyarországról a Szépírók Társasága vesz részt. A projekt célja, hogy marginalizált vagy sajátos problémákkal küzdő emberekhez is eljuttassa az irodalmat – a hazai és az európai műveket –, illetve az írás és olvasás örömet. A nyolc ország irodalmi szervezeteit összefogó partnerség hisz abban, hogy az olvasás élménye és az írás gyakorlata hatékony segítséget jelenthet egy-egy társadalmi probléma megfogalmazásában. A projektről Gács Annával, a Szépírók Társaságának elnökével, a projekt hazai koordinátorával beszélgettünk.

Szerinte azért fontos ilyen tematikájú projektekben részt venni, hogy újraértelmezzük az irodalom és a kultúra szerepét a társadalomban. Manapság a művészettel foglalkozó szervezeteknek legitimálniuk kell saját szerepüket, meg kell tudniuk határozni, miért fontos, hogy az emberek írjanak és olvassanak.

A kétéves együttműködési projekt a belga UC Limburg egyetem vezetésével és nyolc kulturális szervezet, illetve oktatási intézmény közreműködésével valósul meg. A partnerség célja az irodalom közönségfejlesztése és széles körű elérhetőségének biztosítása. Ezért az olvasókat saját hétköznapi közegükben: kórházakban, iskolákban, börtönökben, idősok otthonában és elzárta falvakban szólítják meg az irodalom eszközeivel. A projekt

fotó: Szilágyi Lenke

fotó: Szilágyi Lenke

során kreatív írás workshopokat, történetmesélő és kortárs irodalmi fesztiválokat, valamint rendhagyó irodalomórákat szerveznek Európa-szerte.

A Szépirodók Társasága több programelemmel csatlakozik a SILO projekthez: 2018-ban és 2019-ben is workshopot rendeznek európai írók közreműködésével a Nemzetközi Könyvfesztiválon, találkozót szerveznek külföldi írók és középiskolás diákok között, valamint folytatják és bővítik a *Rendhagyó irodalomórák* sorozatukat világirodalmi szövegek bevonásával. Az Open Society Institute társfinanszírozásával megvalósuló *Budapest-töredékek* című program ugyancsak középiskolásokat szólít meg: kortárs írók beszélnek benne olyan irodalmi szövegekről, amelyek a budapesti élet és társadalom sajátosságait mutatják be, majd középiskolások dolgozzák fel a szövegeket és írnak maguk is a fővárossal kapcsolatos tapasztalataikról egy verseny keretében.

Az irodalmi események mellett a partnerek rendszeresen szerveznek közös találkozókat és workshopokat, ahol betekintést nyerhetnek egymás munkájába és közösen dolgozhatnak ki új módszereket és stratégiákat, amelyekkel hozzájárulnak ahhoz, hogy az irodalom szélesebb körben elérhetővé váljon.

„A Szépirodók Társasága egy olyan szervezet szeretne lenni, amely nyitott a világra és be tud kapcsolódni a nemzetközi kulturális életéről szóló diskurzusba. Fontosnak tartom az irodalmi közönségépítést, és azt, hogy minél több emberhez jussanak el azok a színvonalas kortárs irodalmi művek, amelyeket a tagjaink által képviselünk” – hangsúlyozza a projekt jelentőségét Gács Anna.

A SILO projekt eredményeként a partnerek összegezni szeretnék a megvalósítás során gyűjtött tapasztalatokat, módszereket és jó példákat arra, hogy az irodalom a társadalom minél szélesebb rétegeihez eljuthasson. Ezen kívül a projekt során született történeteket és írásokat is megosztják majd a SILO honlapján.

The general endeavour of art, which focuses on the social responsibility of arts and its objective is to address the widest possible social strata, is increasingly manifesting in the field of literature as well. The project named SILO (Socially Inclusive Literature Operation), with the participation of the Hungarian Society of Writers, is dealing with this problem. The objective of the project is to make Hungarian and European literature and the beneficial effects of writing and reading accessible even to marginalized people or to people with specific problems. The partnership, which unites literary organizations from eight countries, firmly believes that reading experience and writing practice can be an effective help in the framing of social problems. We spoke to Anna Gács, president of the Hungarian Society of Writers, the Hungarian coordinator of the project.

According to her, it is important to take part in such projects in order to be able to reinvent the role of literature and culture in the society. Nowadays, art organizations have to be able to legitimize their own roles and to figure out why it is important for the people to write and read. The many functions of arts are no longer self-evident.

The two-year cooperation project is implemented with the coordination of the Belgian UC Limburg

university, with the participation of eight cultural organizations and with the contribution of educational institutions. The objective of the partnership is to develop audience for literature and to make literature accessible to the widest possible audience. Thus, readers are addressed by the tools of literature while living their everyday lives: in hospitals, in schools, in prisons, in retirement homes and in secluded villages. Workshops, story-telling and contemporary literature festivals and irregular literary lessons in schools are organized across Europe in the framework of the project.

The Hungarian Society of Writers joins the SILO project with several programme elements: in 2018, they organized workshops with the participation of European writers at the International Book Festival Budapest and they will do so in 2019, too. They organize meetings between foreign writers and high school students and also expand their series of irregular school literary lessons with the involvement of world literature texts. Co-financed by Open Society Institute, the programme named Budapest-fragments also addresses high school students: contemporary writers speak about literary texts which demonstrate the characteristics of the society and of the life in Budapest, and afterwards high school students

fotó: Szilágyi Lenke

underlined Anna Gács the significance of the project.

As a result of the SILO project, the partners would like to summarize their experiences gained during the implementation and to describe methods and good examples so that literature reaches a wider stratum of society. Moreover, the stories and writings born during the project will be shared on the website of SILO.

process the texts and write about their experiences related to the capital in a contest.

Beside the literature-related events, partners also organize meetings and workshops where they can get insight into each other's work and can work together to develop new methods and strategies which contribute to literature reaching a much wider public. "The Hungarian Society of Writers would like to become an organization which is open to the world and is able to join the discourse on international cultural life. I consider it important to build an audience for literature and to get high-standard contemporary literary works of our members to as many people as possible",

SILO - Socially Inclusive Literature Operation

2017. 09. 01.—2019. 08. 31.

199 983,39 EUR

projektvezető

partnerek

Trafó - Kortárs Művészetek háza

A Trafó a kortárs művészetek egyedülálló központja és befogadóhelye Magyarországon, amely nemzetközileg is az egyik legismertebb előadó-művészeti helyszín Közép-Kelet-Európában. A Trafó szerepe különlegesen fontos a magyarországi vonatkozású együttműködési projektek kapcsán, ugyanis a jelenlegi időszakban három különböző projektben is részt vesznek társ-szervezőként. Barda Beátával és Szabó Györggyel, a Trafó vezetőivel beszélgettünk együttműködésről, a Kelet- és Nyugat-Európa közötti kulturális kapcsolatokról és különbségekről, valamint a pályázás nyújtotta lehetőségekről.

A Trafó mindhárom projektjének középpontjában a kortárs tánc integrációja, a szakma és a piac kihívásai, valamint a fiatal tehetségek nemzetközi pályájának támogatása áll. A tizenkét éve futó *[DNA] - Departures and Arrivals*, azaz *Indulások és érkezések* elnevezésű projekt célja, hogy a pályakezdő táncosok és koreográfusok lehetőséget kapjanak és bemutathassák darabjaikat a partnerintézményekben, amelyek egyben az európai kortárstánc-szintér jelentős szereplői. A *N.O.W. - New Open Working process for the performing arts* projekt az európai kulturális válságra, a helyi és a globális trendek szegmentáltságára reflektál. Az előadó-művészeti szakembereket tömörítő hálózat célja, hogy a kortárs művészetet támogató munkafolyamatok új módszereit tárja fel, amely hozzájárul egy sokszínű és kreatív európai művészeti közeg kialakulásához. A *SOURCE* elnevezésű projekt pedig a brüsszeli Francia Nemzeti Színház XS fesztiválját vette alapul, ötvözve az Avignoni Fesztiválon rendszeresen megvalósuló páros alkotással, ahol két olyan művész hoz létre egy ki-

sebb projektet, akik még korábban nem dolgoztak együtt.

Barda Beáta kihagyhatatlan lehetőségnek tartja, hogy a szakmában elismert partnerekkel dolgozhatnak együtt, de azt is mondja, hogy hatalmas csaták folynak a háttérben az esztétikai, nyelvi és nem utolsósorban a pénzügyi különbségek miatt. Szabó György is a kelet- és nyugat-európai szervezetek közötti hatalmi játszmákra hívja fel a figyelmet. „Kelet-európai kulturális szervezetként sokkal többet kell dolgoznunk azért, hogy egyenlő félként tekintsenek ránk egy-egy partnerségben. Ennek ellenére gyakran kultúrdiplomáciai lehetőségként gondolok ezekre a projektekre. Az a szerepünk, hogy megpróbáljuk felzárkóztatni a magyar kulturális szcénát a nemzetközihez.”

A Trafó csapata az uniós projekteken kívül is szívügyének tekinti a kortárs magyar előadó-művészet nemzetközi beágyazódásának támogatását.

Ilyen kezdeményezésük a 2017-ben negyedik alkalommal megrendezett *dunaPart* – kortárs magyar előadó-művészeti platform, amelynek célja a független alkotók támogatása, nemzetközi ismertségük és láthatóságuk elősegítése, valamint a magyar és a külföldi alkotók, befogadóhelyek, fesztiválok és egyéb intézmények közötti együttműködés feltérképezése és elmélyítése. A többnapos rendezvénysorozat keretein belül több mint 30 előadást tekinthettek meg a szakma külföldi és magyar képviselői.

A Trafó vezetői alapvetően a lehetőséget látják a Kreatív Európa-pályázatokban, és úgy gondolják, hogy sok magyarországi kulturális szervezet számára létszükségletet jelentenek az uniós források. Ezért Szabó György úgy véli, hogy kifejezetten fontosak azok a projektek, amelyek egy-egy kulturális terület oktatására és továbbképzésére koncentrálnak, valamint azok a kezdeményezések, amelyek keretein belül a szervezeteknek lehetőségük van a kísérletezésre, az új, innovatív formák és módszerek kipróbálására, fejlesztésére. Hangsúlyozza, hogy erre Közép-Kelet-Európában különösen nagy szükség van, hogy a nyugat- és közép-kelet-európai országok gondolkodásmódja és művészetfelfogása közötti különbségeket át tudjuk hidalni.

Trafó is a unique centre of and receptive venue for contemporary arts in Hungary and also one of the most famous performing arts venues in Central and Eastern Europe. The role Trafó plays in cooperation projects involving Hungary is particularly important since currently they take part in three different projects as co-organizers. We talked to Beáta Barda and György Szabó, leaders of Trafó about the cooperation, the cultural relationships and differences between Eastern and Western Europe and about the opportunities provided by applications.

All three projects of Trafó focuses on the integration of contemporary dance, on the challenges of the profession and on the market and support of the international careers of young talents. The objective of the [DNA]—Departures and Arrivals project, that has been running for 12 years, is to provide dancers and choreographers who are at the beginning of their careers opportunities to present their performances at partner institutions which are also the major players on the European contemporary dance scene. The project named N.O.W.—New Open Working process for the performing arts reflects on the European cultural crisis and on the segmentation of local and global trends. The objective of the network

which brings together performing arts experts is to explore new methods of workflow that support contemporary art, which contribute to the formation of a diverse and creative European artistic setting. The project named SOURCE was based on the XS festival of the French Théâtre National from Brussels and was combined with the idea that two artists, who have never worked together, cooperate in order to create a smaller project, which is implemented on a regular basis at the Avignon Festival. In the framework of the SOURCE project similar short performances are created and taken on a tour to partner institutions.

Beáta considers this an unmissable opportunity to be able to work together with such professionally recognized partners, and also adds that huge battles are going on in the background due to aesthetic, language, and last but not least, financial differences. György also draws attention to power games between Eastern and Western European organizations: “As an Eastern European cultural organization, we have to work much harder to be treated as equal partners in these partnerships. Despite this, I often think of these projects as cultural diplomacy opportunities. Our role is to try to help the Hungarian cultural scene to catch up with the international one.”

fotó: Bart Grietens

The team of Trafó considers supporting the international embedding of contemporary Hungarian performing arts also a labour of love, regardless of EU-funded projects. Organized for the fourth time in 2017, such initiative was the dunaPart—Platform of Contemporary Hungarian Performing Arts, the objective of which is to showcase independent artists, to promote their international visibility and also to assess and deepen the cooperation between Hungarian and foreign artists, receptive venues, festivals and other institutions. Within the framework of the multi-day event series, the foreign and Hungarian representatives of the profession could see more than 30 performances.

Fundamentally, the leaders of Trafó see possibilities in the Creative Europe applications and think that for many Hungarian cultural organizations EU funds are a vital necessity. Therefore according to György those projects are particularly important that focus on educating and training a certain cultural domain and those initiatives that provide opportunities to organizations to experiment, to try out and develop new innovative forms and methods. He emphasises that there is a particular need for this in Central and Eastern Europe in order to be able to bridge the gap between the way of thinking and the art concept of Western and Central-Eastern European countries.

N.O.W. – New Open Working process for the performing arts

2014. 10. 16.—2017. 10. 13.

200 000 EUR

projektvezető

partnerek

[DNA] Departures And Arrivals

2014. 10. 01.—2018. 09. 30.

1 962 970 EUR

projektvezető

partnerek

SOURCE

2016. 05. 01.—2018. 09. 30.

200 000 EUR

projektvezető

partnerek

Typotex Kiadó

A Typotex Kiadó életében fordulópontot jelentett, amikor első alkalommal pályáztak és nyertek a Kultúra keretprogramban. Az 1989-ben alapított kiadó ugyanis a pályázat előtt csak szakirodalom kiadásával foglalkozott, és kifejezetten az EU-s támogatás hatására nyitottak a szépirodalom felé. A *Science in Fiction* című projektjük után a Kreatív Európa Program Műfordítási projektek területén is sikeresen pályáztak. A részletekről Horváth Balázs kiadóvezetőt és Déri Ákos vezető szerkesztőt kérdeztük.

„A *Science in Fiction* című sorozattal elsősorban a saját közönségünk kezébe szeretnénk volna szépirodalmat adni, így mindegyik könyv középpontjában valamilyen tudományos kérdés vagy felvetés áll. Mivel a megszerzett tapasztalatainkat hasznosítani tudtuk a Kreatív Európa Programban is, úgy döntöttünk, megpróbáljuk a hároméves projektet” – kezdi Horváth Balázs. Ez a pályázati típus az időtartamán kívül annyiban tér el a két-éves projektektől, hogy az első évben megkötött keretmegállapodás után minden évben újra be kell adni egy egyszerűsített pályázatot, így a harmadik év végére akár háromszor tíz könyvet is lefordíthat és megjelentethet a kiadó. Innen a projekt neve: *Europe 3D*, vagyis 3x10. Hároméves projektre a 2014–2020-as időszak alatt csak két alkalommal, 2014-ben és 2018-ban lehetett pályázni. A Typotex Kiadó 2014-ben a magyar kiadók közül egyedülként pályázott – és nyert.

„Elsősorban bátorság és önbizalom kérdése, hogy bele mer vágni vagy sem egy kiadó a hároméves projektbe. Valóban sokkal feszítettebb, kockázatosabb és több adminisztratív teherrel jár egy ilyen

foto: Hajabács Enikő

pályázat, mert ez valójában nem három, hanem háromszor egy évet jelent. Kell hozzá tervezhetőség, elszántság és rutin a pályázó részéről, cserébe viszont egyfajta kiszámíthatóságot ad” – folytatja Horváth Balázs.

A pályázásról Déri Ákost kérdeztük. „A legizgalmasabb rész mindig a könyvecsomag összeállítása. Az elszámolás elég nehézkes, gyakran nincs egyértelmű iránymutatás. A promócióval kapcsolatban gondot okoz, hogy ha egy évben kiadunk tíz könyvet, melyik mögé állunk be. Kis kiadóként ugyanis nem tudjuk mind a tízet ugyanolyan mértékben népszerűsíteni.”

A kiadóvezető azt is megemlíti, hogy a pályázat nem ad lehetőséget az Európai Unió Irodalmi Díját elnyert szerzők „felépítésére”, pedig sokszor szí-

vesen kiadnák a szerző további köteteit is. „Az elv, hogy megadjuk a kezdő lökést a szerzőnek, sajnos nem működik, ehhez nem elég egyetlen könyv kiadása. Így viszont a díj nem éri el azt a célt, hogy elindítsa a pályakezdő írók karrierjét.”

A pályázat jelentőségét mindketten hangsúlyozták. „A mi térségünkben a könyvkiadási szektorban nem lehet piaci feltételekről beszélni. A kulturális támogatások összege folyamatosan csökken, ezért nagy a nyomás a külföldi, ezen belül az EU-s támogatások igénybevételére, hiszen dotáció nélkül a kelet-európai könyvkiadás elsorvadna. Ilyen módon a Kreatív Európa műfordítási programja nemcsak elősegíti a kultúra fenntartását, hanem a létrehozásához is elengedhetetlen. A kiadók pedig valójában nemcsak piaci szereplők, hanem kulturális szereplők is. A támogatás jelentősége a Könyvfesztiválon látszik igazán, mert ez a külföldi szerzők ünnepe. A Kreatív Európa Program nélkül nem lehetne itt minden évben bolgár, török, szlovák vagy skandináv szerző, pedig a könyvpiac kiterjedését és stabilitását a nemzetközi irodalom adja.”

Their first successful application in the Culture Programme was a turning point in the life of Typotex Publishing House. The publisher, founded in 1989, previously only published specialised literature, and they opened their doors to literary fiction specifically as a result of the EU funding. After their project named Science in Fiction, they have submitted another successful application within the field of the Literary Translation Projects of the Creative Europe Programme. We learnt these and more from Balázs Horváth, head of the publisher, and Ákos Déri, senior editor.

"With our series Science in Fiction, we wanted to offer literary fiction mainly to our own audience, so all books revolved around some kind of scientific issue or hypothesis. As we were able to make use of our previous experience in the Culture Programme as well, we decided to try the three-year project scheme in the Creative Europe Programme", says Balázs. This type of projects, beyond its duration, differs from two-year projects in that after the conclusion of the framework agreement in the first year, another, simplified application must be submitted again each year, and as a result, the publisher may translate and publish three times ten books by the end of the three years. That's exactly what Typotex did, and what inspired the name of the project: Europe 3D,

in other words, 3x10. In the 2014–2020 period, the three-year project can only be applied for twice, in 2014 and in 2018. Typotex Publishing House was the only Hungarian publisher that applied in 2014—successfully.

"Whether a publisher dares to embark on the three-year project is mainly a question of courage and confidence. Such a project is indeed more tight, risky and involves more administrative burdens, because in reality it's not three years, but three times one year. The applicant must plan well, be determined and have routine, but on the other hand, it does give a certain predictability", Balázs continues.

We asked Ákos about the application process. "The most exciting part is always the selection of the book package. Preparing the final report can be difficult, often there are no clear guidelines. Regarding promotion, it's problematic to choose which book to endorse if we publish ten books a year. Because, as a small publisher, we don't have the means to promote all ten books equally." Balázs also mentions that the scheme does not provide opportunity for "building up" the authors who won the European Union Prize for Literature, although they would often be happy to publish additional books from a given author. "Unfortunately the idea

foto: Hajabács Enikő

maintenance of culture, but is also indispensable for its establishment. And publishers are in fact not only market players, but cultural players as well. The significance of the support is best visible at the Book Festival, because it's the place to celebrate foreign authors. Without the Creative Europe Programme, we could not invite Bulgarian, Turkish, Slovakian or Scandinavian authors each year, even though the expansion and stability of the book market are rooted in international literature."

of giving a starting impetus to the author does not work, publishing a single book is not enough for that. And as a result, the prize does not reach its goal of starting up the careers of authors who are just entering the field."

They both emphasise the significance of the scheme. "In our region, in the book publishing sector, it's not possible to talk of market conditions. The amount of cultural support keeps decreasing, so there's great pressure to apply for foreign, especially EU funds, because without support, Eastern European book publishing would wither. Thus the literary translation scheme of the Creative Europe Programme does not only promote the

Europe 3D: Time, Space and Personality —the translation and promotion of high quality European literature about European culture

2014. 11. 10.—2017. 11. 09.

274 200 EUR

Ultrahang Alapítvány

Az Ultrahang Alapítvány 2001 óta rendezi meg az *UH Festet*, amely Budapest egyik legizgalmasabb zenei eseménye. A fesztivált a zenei kalandvágy és kísérletezés vezérli. A fellépők rendszerint új utakat és kifejezőmódokat kereső művészek, nemcsak a hazai, de a nemzetközi kísérleti zenei élet meghatározó alakjai.

Az alapítvány 2015 óta tagja a SHAPE (Sound, Heterogenos Art and Performance in Europe) innovatív zenei és audiovizuális művészeti produkciókat népszerűsítő platformnak, amelyet már második körben támogatott az Európai Unió. A platform kialakulásáról, működéséről és a kísérleti zene magyarországi helyzetéről beszélgettünk Nun Andrással, az alapítvány vezetőjével.

A SHAPE platform létrejöttét többéves személyes ismeretség és szakmai kapcsolat előzte meg, amelyből organikusan alakult ki a partnerség gerincét képező hálózat. A platform tizenhat hasonló elvek és zenei ízlés alapján működő fesztivált és művészeti központot foglal magába. A platform közös nevezője, hogy minden tagja innovatív, kísérletező és alternatív utakat kereső zenével foglalkozik, amely egy felfedezést és egy újfajta örömforrást szeretne bemutatni a közönségnek a zene fogalmának tágításával és közös újraértelmezésével.

A többi platformpályázathoz hasonlóan a SHAPE projekt célja, hogy nemzetközi bemutatkozási lehetőséget biztosítson a fiatal és tehetséges művészek számára. A platform tagjai minden évben kiválasztanak 48 feltörekvő fiatal művészt, akik részt vehetnek a partnerek által szervezett fesztiválokon, eseményeken és rezidenciaprogramokon Európa különböző országaiban. Emellett a szakmai fejlődést szem előtt

fotó: Bartha Máté

tartva különböző képzséseket is biztosítanak egymásnak a partnerek.

Fontos kiemelni, hogy a platformprojektek esetében nem feltétel és elvárás a partnerek közötti szoros együttműködés, inkább egy közös célhoz igazított keretrendszerben való működés a jellemző. A SHAPE platform ebből a szempontból is kivételes. Nun András valódi, demokratikus együttműködésről számol be a partnerszervezetek között, amely részben a hosszú távú személyes kapcsolatra, részben pedig arra vezethető vissza, hogy minden platformtag egy alulról jövő kezdeményezést képvisel, amely az ügyintézés és a kommunikációt is lényegesen megkönnyíti.

„Régóta foglalkozom civil fejlesztéssel, ezért úgy gondolom, hogy ezekben a körökben is igaz, hogy az egyenlők között is vannak egyenlőbbek. A nagyobb fesztiválok számára nem létkérdés a platformban való részvétel, csupán plusz forrást jelent a kísérletezésre, ez ránk viszont nem igaz, számunkra önfenntartás

kérdése a támogatás. Ennek ellenére a platformon belüli döntéshozatal demokratikus, a partnerek közötti párbeszédre és konszenzusra épül. Az Ultrahang Alapítványnak nincsenek fizetett munkatársai, mindenkinek van civil állása. Nekünk szívügyünk az *UH Fest* és hogy kísérleti zenét mutassunk be Magyarországon” – magyarázza az alapítvány vezetője.

Az Ultrahang Alapítvány számára kimondottan fontos a platformban való részvétel, mivel Magyarország alulreprezentált a nemzetközi zenei vérkeringésben.

„Célunk, hogy a helyi szcénát közelebb hozzuk a nemzetközi színtérhez, hiszen a fiatal művészeink zeneileg megállnak a helyüket a nemzetközi porondon, de nem ismerik a lehetőségeiket, nincs mögöttük menedzsment és infrastruktúra” – hangsúlyozza Nun András.

A szervezet felelősségének érzi, hogy a magyar fellépőknek segítsen betörni a nemzetközi piacra. Szerintük azokban a helyzetekben igazán látványos a platform hatása, amikor a művészeknek lehetőségük adódik az interakcióra, hogy megtalálják egymással a közös hangot. A személyes kapcsolatoknak köszönhetően platform résztvevői elkezdtek hatni egymás művészetére, és együttműködni országon belül és nemzetközi szinten is. A zenei piacra való felzárkózás és a tehetségápolás mellett a projekt keretein belül keresik még azokat a módszereket és eszközöket, amely által közelebb hozható a kísérleti zene a közönséghez. Különböző hanginstallációk, közönségtalálkozók és beszélgetések által szembesítik az embereket a hangokkal és zajokkal, hogy elindulhasson egy párbeszéd a zenéről és a zene fogalmának határaitól.

Ultrasound Foundation has been organizing the UH Fest, one of the most exciting music events of Budapest, since 2001. The festival is dedicated to adventurous modern music and experimenting. Performers are usually key figures of the Hungarian and international experimental music scene who are looking for new artistic ways and expressions.

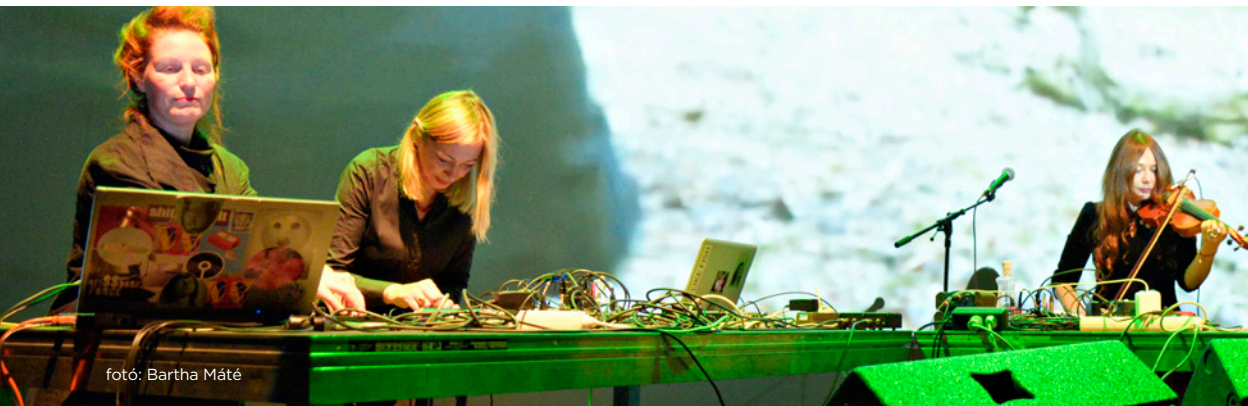
Since 2015, the foundation has been a member of SHAPE (Sound, Heterogenous Art and Performance in Europe), a platform co-funded by the European Union that promotes innovative music and audiovisual art. We talked to András Nun, the founder of the foundation about the development and functioning of the platform and the situation of experimental music in Hungary.

The establishment of SHAPE platform was preceded by many years of personal acquaintance and professional relationship from which the network, the backbone of this partnership, organically evolved. The platform involves 16 festivals and art centers which operate on the basis of similar concepts and taste of music. The common denominator of the platform is that every member is dealing with innovative, experimental music while looking for alternative ways and would like to provide new sources of joy

and revelation to their audience by broadening the concept of music and by redefining it.

Similarly to the other applications, the objective of the SHAPE project is to provide international opportunities for young artists to showcase their talents. Each year, platform members choose 48 talented young artists who may participate at the festivals, events and residences organized by the partners in the different countries of Europe. Bearing in mind the professional development, the partners also provide different trainings to each other.

It is important to underline that in the cases of platform projects the close cooperation of the partners is neither a condition, nor a requirement—the operation within a framework that is adjusted to common objectives is much more typical. SHAPE is an exception from this perspective, too. András refers to a genuine, democratic cooperation between partner organizations which is the result of long-term personal relationships and of the fact that every platform member represents a grassroots initiative which makes the administration and communication significantly easier. “I have been dealing with civil society development for a long time, and I think it is true even in these circles that there are people

fotó: Bartha Máté

who are more equal than others. For the biggest festivals, participation in the platform is not vital, it only serves as an additional source of income for experimenting—however, for us the support is a question of life and death. Despite all of this, decision-making within the platform is democratic, i.e. it is built on the dialogue and consensus between the partners. Ultrasound Foundation does not have paid staff, each and every one of them has a civilian job. For us, UH Fest and being able to showcase experimental music in Hungary is a labour of love”, explains András.

For the Ultrasound Foundation it is of the utmost importance to participate in the platform, since

Hungary is underrepresented in the international music scene. “Our objective is to bring the local scene closer to the international one because our young artists could hold their grounds even in the international arena, but they do not know their possibilities, nor they have management and infrastructure behind them”, underlines András. The organization considers it their responsibility to help Hungarian performers break into the international market. András and his colleagues think that the impact of the platform is really impressive: artists now have possibilities to interact in order to find the common ground with each other. Thanks to the personal relationships, the participants of the platform started to influence each other's art and to cooperate with each other both at national and international levels. Beside convergence and talent care, they are looking for tools and methods within the framework of the project that can bring experimental music closer to the audience. They make people confront with sounds and noises by the means of different sound installations, at meet-and-greet events and discussions in order to start a dialogue about music and the boundaries of the concept of music.

SHAPE—Sound, Heterogenos Art and Performance in Europe Platform

2014. 12. 01.—2017. 11. 30.

1 467 237,17 EUR

projektvezető

Sound, Heterogenos Art and Performance in Europe

2017. 12. 01.—2021. 11. 30.

2 000 000 EUR

projektvezető

Nyertes projektek 2014-2017

Együttműködési projektek 2014

	Beadott pályázatok száma	Beadott magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Magyarok TÁRS-SZERVEZŐKÉNT	Magyar partnerekre jutó támogatások összege
KISEBB	337	7	37	1	3	125 840 EUR
NAGYOBB	74	2	21	0	8	783 182 EUR
ÖSSZESEN	411	9	58	1	11	909 022 EUR

Együttműködési projektek 2015

	Beadott pályázatok száma	Beadott magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Magyarok TÁRS-SZERVEZŐKÉNT	Magyar partnerekre jutó támogatások összege
KISEBB	476	8	64	0	6	151 193 EUR
NAGYOBB	127	2	16	0	3	119 310 EUR
ÖSSZESEN	603	10	80	0	9	270 503 EUR

Együttműködési projektek 2016

	Beadott pályázatok száma	Beadott magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Magyarok TÁRS-SZERVEZŐKÉNT	Magyar partnerekre jutó támogatások összege
KISEBB	404	10	51	0	2	77 917 EUR
NAGYOBB	125	2	15	0	4	223 495 EUR
ÖSSZESEN	529	12	66	0	6	301 412 EUR

Együttműködési projektek 2017

	Beadott pályázatok száma	Beadott magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma FŐ SZERVEZŐ-KÉNT	Magyarok TÁRS-SZERVEZŐKÉNT	Magyar partnerekre jutó támogatások összege
KISEBB	430	9	66	1	2	151 132 EUR
NAGYOBB	118	2	15	0	1	56 000 EUR
ÖSSZESEN	548	11	81	1	3	207 132 EUR

Műfordítási projektek 2014

	Beadott pályázatok száma összesen	Beadott magyar pályázatok száma	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma	Támogatás összege
KÉTÉVES	238	14	63	5	240 134 EUR
FPA	23	1	11	1	85 200 EUR
ÖSSZESEN	261	15	74	6	325 334 EUR

Műfordítási projektek 2015

	Beadott pályázatok száma összesen	Beadott magyar pályázatok száma	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma	Támogatás összege
KÉTÉVES	248	17	58	8	305 635 EUR
FPA	11	1	11	1	92 000 EUR
ÖSSZESEN	259	18	69	9	397 635 EUR

Műfordítási projektek 2016

	Beadott pályázatok száma összesen	Beadott magyar pályázatok száma	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma	Támogatás összege
KÉTÉVES	242	11	38	2	109 440 EUR
FPA	10	1	10	1	97 000 EUR
ÖSSZESEN	252	12	48	3	206 440 EUR

Műfordítási projektek 2017

	Beadott pályázatok száma összesen	Beadott magyar pályázatok száma	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma	Támogatás összege
KÉTÉVES	227	10	33	1	98 000 EUR
FPA	0	0	0	0	-
ÖSSZESEN	227	10	33	1	98 000 EUR

Európai platformok

Beadott pályázatok száma összesen	Beadott magyar pályázatok száma KOORDINÁTORKÉNT	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma KOORDINÁTORKÉNT	Magyar tagok
2014				
24	0	5	0	4
2015				
47	2	3	0	1
2017				
64	2	15	0	7

Európai hálózatok

Beadott pályázatok száma összesen	Beadott magyar pályázatok száma	Nyertes pályázatok száma	Nyertes magyar pályázatok száma	Magyar tagok
2014				
58	0	22	0	31
2017				
66	0	28	0	30

Európai Platformok és Európai Hálózatok programokat illetően nincs pontos kimutatás arról, hogy a magyar szervezetek mekkora támogatásban részesülnek a projekt teljes költségvetéséből.

Concerning the European Platforms and European Networks schemes there are no data available on the exact amounts that participating Hungarian organisations receive from the project budget.

Európai Hálózatok 2017–2020

European Networks 2017-2020

A 2017-től négy évre támogatást nyert 28 európai hálózatban összesen 30 különböző magyar kulturális szervezet képviselteti magát tagként (van olyan szervezet, amelyik több hálózatnak is tagja).

In the 28 European networks supported from 2017 for 4 years, altogether 30 different Hungarian cultural organisations participate (there are organisations that are members in more networks).

AMATEO

<http://www.amateo.info/home/>

Architects' Council of Europe

<http://www.adceurope.org/>

Art Directors Club of Europe

<http://www.aec-music.eu/about-aec/news/aec-new-project-strengthening-music-in-society-aec-sms>

Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen

<http://www.aec-music.eu/>

Circostrada Network

<http://www.circostrada.org/en>

Culture Action Europe

<http://www.cultureactioneurope.org/>

ENGAGE – Empowering today's audiences through challenging theatre

<http://www.etc-cte.org/index.php?l=FR>

EU National Institutes for Culture (EUNIC)

<https://www.eunicglobal.eu/>

EUROPA CANTAT EV (European Choral Association)

<http://www.europeanchoralassociation.org/>

Europa Nostra

<http://www.europanostra.org/>

European Composer and Songwriter Alliance

<http://www.composeralliance.org/>

European Dancehouse Network

<http://ednetwork.eu/>

European Festivals Association

<https://www.efa-aef.eu/en/home/>

European Jazz Network

<http://www.europejazz.net/>

European Music Council

<http://www.emc-imc.org/>

European Route of Industrial Heritage e.V.

<http://www.erih.net/>

European Network of Cultural Centres

<http://www.encc.eu/>

European network on cultural management and policy

<https://www.encatc.org/>

Eurozine

<http://www.eurozine.com/>

Federation of European StoryTelling (FEST)

<http://www.fest-network.eu/>

Future for Religious Heritage

<http://www.frh-europe.org/>

IMZ – International Music + Media Centre

<https://www.imz.at/>

Informal European Theatre Meeting AISBL

<http://ietm.org/en>

Jeunesses Musicales International

<http://www.jmi.net/>

Live (DMA)

<http://www.live-dma.eu/>

Network of European Museum Organisations

<http://www.ne-mo.org/>

Réseau Européen de Musique Ancienne

<http://www.rema-eemn.net/>

Trans Europe Halles

<http://teh.net/>

Keresse fel a Kreatív Európa Nyertes Projektek Adatbázisát

- hogy felfedezze a korábban támogatott projekteket,
- hogy ötleteket merítsen,
- hogy új partnerekre találjon,
- hogy megossza a projektje eredményeit,
- hogy növelje a projektje láthatóságát!

Visit Creative Europe Projects Results Platform

- to explore past funded projects,
- to find inspiration,
- to find partners for future projects,
- to share the results of your project,
- to enhance the visibility of your project.

[http://ec.europa.eu/programmes/
creative-europe/projects/](http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/projects/)

Kreatív
Európa
Kultúra

kultura.kreativeuropa.hu